

Beheersverordening

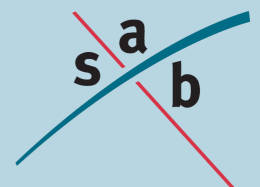
Buitengebied Edam-Volendam

Gemeente Edam-Volendam

GEMEENTE EDAM-VOLENDAM

Datum: 29 oktober 2015
Projectnummer: 140365
NL.IMRO.0385.BHVbuitengebiedEV-vg01

INHOUD

TOELICHTING

1	Inleiding	3
2	Inhoud beheersverordening	5
2.1	Het plangebied	5
2.2	Gemeentelijk kader en doel	5
3	Beleidsaspecten	13
3.1	Inleiding	13
3.2	Rijksbeleid	13
3.3	Provinciaal beleid	16
3.4	Regionaal beleid	21
3.5	Gemeentelijk beleid	22
4	Milieu- en omgevingsaspecten	29
4.1	Inleiding	29
4.2	Milieu-aspecten	29
4.3	Omgevingsaspecten	42
5	De regeling	49
5.1	Inleiding	49
5.2	De verbeelding	49
5.3	De regels	49
6	Maatschappelijke en financiële uitvoerbaarheid	51
6.1	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	51
6.2	Financiële uitvoerbaarheid	51

Bijlage

- Bijlage 1: Reactienota beheersverordening Buitengebied Edam-Volendam

1 Inleiding

De gemeente Edam-Volendam is al enige tijd bezig haar bestemmingsplannenbestand te actualiseren. Een aantal bestemmingsplannen was sterk verouderd en deed geen recht meer aan de huidige situatie. Bovendien is op grond van artikel 3.1 Wro het verplicht om voor het gehele gemeentelijk grondgebied over actuele bestemmingsplannen te beschikken. Op grond van de Invoeringswet Wet ruimtelijke ordening (IWro) dienen gemeentelijk bestemmingsplannen uiterlijk 5 jaar na inwerkingtreding van de Wro, dus op 1 juli 2013, te zijn aangepast aan de nieuwe Wro. Algemeen is bekend, dat het niet halen van deze termijn ongunstige consequenties kan hebben voor aspecten als legesheffing.

De opgave in Edam-Volendam is gefaseerd uitgevoerd, gelet op de grote omvang ervan. Het buitengebied is daarbij als één van de laatste bestemmingsplannen in de cyclus opgenomen. De complexe materie van het landelijk gebied en de vele, soms tegenstrijdige belangen, hebben tot de overweging geleid dat zorgvuldigheid en kwaliteit voorop zouden moeten staan. Onder meer een (agrarische) bedrijfsenquête zou het bestemmingsplan moeten voeden, om zodoende over voldoende input te beschikken ten aanzien van de gewenste inhoud van het plan. Dit proces kost logischerwijs de nodige tijd. Om het proces van de komplannen daar niet mee te belasten, is besloten het bestemmingsplan Buitengebied op te pakken nadat de komplannen (nagenoeg) zijn geactualiseerd.

Dat laatste is gebeurd. Echter, de ‘einddatum’ van 1 juli 2013 is inmiddels verstreken. Dat houdt in dat momenteel niet voldaan wordt aan de verplichting over actuele bestemmingsplannen te beschikken. Dit is een ongewenste situatie, omdat er geen adequaat planologisch kader bestaat om aanvragen om omgevingsvergunningen te beoordelen en af te wikkelen. Om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen, heeft de gemeenteraad op 28 augustus 2014 een voorbereidingsbesluit vastgesteld. Dit voorbereidingsbesluit is op 1 september 2014 in werking getreden. Hiermee is geregeld dat alle aanvragen om een omgevingsvergunning voor het bouwen of het uitvoeren van andere werken, geen bouwwerkzaamheden zijnde, of werkzaamheden worden aangehouden. Dit besluit komt per 1 september 2015 te vervallen. Voor het buitengebied is tevens een aanlegvergunningstelsel en een gebruiksregeling opgenomen in het voorbereidingsbesluit. Het is daarom van belang voor die tijd een ontwerp-bestemmingsplan ter inzage te leggen. Een ontwerp-bestemmingsplan neemt immers de beschermende werking van het voorbereidingsbesluit over. De verwachting is evenwel dat voor die tijd niet een ontwerp-bestemmingsplan gereed kan zijn, gelet op de eerder genoemde complexiteit en veelomvattendheid van het gebied en de vele thema’s die spelen in het landelijk gebied.

De gemeente Edam-Volendam lost dit op door voor grote delen van het buitengebied een “beheersverordening” vast te stellen. Een beheersverordening is een in de nieuwe Wro geïntroduceerd instrument waarmee eenvoudig de bestaande situatie positief “bestemd” wordt. Het gaat hier nadrukkelijk om een tussenoplossing. Ondertussen werkt de gemeente verder aan het bestemmingsplan Buitengebied. De beheersverordening is er “slechts” voor bedoeld over een planologisch regime te beschikken op basis waarvan ongewenste ontwikkelingen (ongewenst voor zowel gemeente als bewoners en gebruikers van het gebied) kunnen worden tegengegaan, voor een langere termijn dan bijvoorbeeld een voorbereidingsbesluit dat slechts een werkingsduur van 1

jaar heeft. Voor een deel van het buitengebied, namelijk De Lange Weeren, kan dit instrument niet worden ingezet. Een beheersverordening mag namelijk alleen worden ingezet in gebieden waar geen grootschalige ontwikkelingen zijn voorzien. In de Lange Weeren is al langere tijd woningbouw voorzien, een en ander zoals verwoord in de gemeentelijke structuurvisie (2009).

2 Inhoud beheersverordening

2.1 Het plangebied

Het plangebied omvat het buitengebied van de gemeente Edam-Volendam. Het gebied De Lange Weeren wordt hiervan uitgezonderd. Dit is namelijk een gebied waar ontwikkelingen worden voorzien. Een deel van het Markermeer valt er tevens onder (zie navolgende afbeelding).

Plangebied Beheersverordening

2.2 Gemeentelijk kader en doel

Het opstellen van de beheersverordening maakt onderdeel uit van de actualisatieslag bestemmingsplannen. Doelstelling is over een actueel planologisch-juridisch kader te beschikken in de vorm van een digitaal raadpleegbare beheersverordening. Voor het gebied geldt nu nog een voorbereidingsbesluit. Dit besluit biedt bescherming in die zin, dat aanvragen om een omgevingsvergunning kunnen worden aangehouden. In het voorbereidingsbesluit is op grond van artikel 3.7, lid 3 Wro respectievelijk 3.3 Wro bepaald dat het verboden is om zonder aanlegvergunning in het voorbereidingsbesluit bepaalde werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden uit te voeren. Voorts is een gebruiksregeling opgenomen door middel van toepassing van artikel 3.7, lid 4 Wro door opname van een verbod om het gebruik van daarbij aangewezen gronden, opstellen of bouwwerken te wijzigen. Uiteindelijk is het de bedoeling later een actueel bestemmingsplan vast te stellen. Pas in het kader van dit bestemmingsplan zal nagedacht worden over de vele vraagstukken die spelen in het landelijk gebied en hoe daar een adequate regeling voor bedacht kan worden. Bovendien zal daarvan een m.e.r. procedure onderdeel gaan uitmaken. De beheersverordening is er 'slechts' voor bedoeld om zo spoedig mogelijk tussentijds over een planologisch regime te beschikken, teneinde ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan.

2.2.1 Wettelijk kader

De voorwaarden die in de wet worden gesteld aan beheersverordeningen en het totstandkomingproces daarvan, zijn:

- Het instrument is alleen te gebruiken voor die delen van het grondgebied van de gemeente waar geen “*ruimtelijke ontwikkelingen*” zijn voorzien (art 3.38 lid 1 Wro);
- Het beheer van het gebied wordt overeenkomstig het “*bestaande gebruik*” geregeld (artikel 3.38 lid 1 Wro);
- De kennisgeving van een besluit tot vaststelling van een beheersverordening geschiedt tevens langs elektronische weg (artikel 3.38 lid 1 Wro);
- Het is mogelijk een verbod om slopen van bouwwerken of het verrichten van werken, geen bouwwerken zijnde, of werkzaamheden op te nemen (art. 3.38, lid 3 Wro);
- Het is toegestaan om afwijkingsbevoegdheden op te nemen (art 3.38 lid 4 Wro);
- Indien in de betreffende beheersverordening onder “bestaand gebruik” wordt verstaan het onder het voorafgaande bestemmingsplan toegestane gebruik, dan wordt in de beheersverordening voorzien in overgangsrecht voor feitelijk bestaand gebruik dat in strijd is met de verordening (artikel 5.1.1 Bro).

Bepalend voor de vraag of een beheersverordening als instrument mag worden ingezet zijn de volgende vragen:

- Wat wordt verstaan onder “bestaand”?
- Wat wordt verstaan onder “ruimtelijke ontwikkelingen”?

In de wet is niet bepaald wat onder “bestaand” en “ruimtelijke ontwikkeling” moet worden verstaan. Bij de behandeling van de wet in de tweede kamer is hier nadere uitleg aangegeven.

Invulling “bestaand” en “ruimtelijke ontwikkelingen”

Voor het toepassingsbereik is interpretatie van de wet en de behandeling van de wet in de tweede kamer, noodzakelijk. Dit omdat er voor het toepassingsbereik nog geen jurisprudentie bestaat waar op teruggevallen kan worden. Vooruitlopend daarop is door VROM al wel een “Handreiking Beheersverordening d.d. september 2011” uitgegeven. In de Handreiking Beheersverordening wordt uitleg gegeven aan de begrippen bestaand en ruimtelijke ontwikkelingen.

Bestaand

Het begrip “bestaand” kan op meerdere wijzen worden uitgelegd:

- Uitleg in “enge” zin;
- Uitleg in “ruime” zin:
 - in een beperkte variant;
 - in een brede variant.

Ad 1. Bestaand in enge zin

Bij bestaand gebruik in “enge” zin worden alleen de bestaande feitelijk aanwezige functies en bebouwing vastgelegd met eventuele ruimte voor kleine uitbreidingsmogelijkheden.

Ad 2. Bestaand in ruime zin

Bij gebruik in “ruime” zin worden het vigerende bestemmingsplan en de verleende omgevingsvergunningen voor planologisch afwijken als uitgangspunt genomen. Dit

kunnen dus ook ontwikkelingen zijn die ten tijde van het vaststellen van de beheersverordening nog niet zijn gerealiseerd. Gebruik in ruime zin kan worden uitgelegd in een beperkte en een brede variant:

- *Beperkte variant*: vastleggen van met het bestemmingsplan in overeenstemming zijnde bestaande gebruik en bebouwing met daarin opgenomen (al dan niet gerealiseerde) kleine uitbreidingsmogelijkheden;
- *Brede variant*: hierin worden alle nog niet gerealiseerde gebruiks- en bouw mogelijkheden van een bestemmingsplan opgenomen. Dit wil zeggen dat ook nog niet gerealiseerde herontwikkelingsopgaven die op grond van het vigerende bestemmingsplan of verleende omgevingsvergunningen mogelijk zijn, als “bestaande” bestemmingsplanregels worden overgenomen.

Handreiking – Advies VNG

Bij een beheersverordening met als uitgangspunt het vigerend bestemmingsplan adviseert de VNG te kiezen voor 2a: “bestaand gebruik in ruime zin, beperkte variant”. Dit behelst overigens niet alleen de mogelijkheden die het bestemmingsplan bood, maar tevens gerealiseerd gebruik en/of bebouwing dat tot stand is gekomen op basis van vrijstelling/ontheffing/afwijking van WRO/Wro. De keuze 2a of 2b leidt er toe, dat de beheersverordening wordt vormgegeven “alsof het een bestemmingsplan is”. Alleen op deze wijze kunnen geometrisch afgebakende, objectief begrensde regels per perceel en/of gebied worden gegeven. Dit biedt maximale rechtszekerheid, mogelijkheden en duidelijkheid richting gebruikers, belanghebbenden en eigenaren. Het ligt in dit geval echter niet voor de hand de beheersverordening in te richten alsof het een bestemmingsplan is. Er zou dan namelijk op perceelsniveau moeten worden geïnventariseerd wat de bestaande goot- en bouwhoogtes zijn, de oppervlaktes en het gebruik en dergelijke, en vervolgens –indien legaal aanwezig- worden ingetekend. Er ontstaan dan verschillen tussen percelen (de ene agrariër zal meer bebouwing hebben staan dan een andere), waardoor men het idee van rechtsongelijkheid kan krijgen. Maar bovendien, is het opstellen van een beheerverordening als bestemmingsplan een tijdrovend karwei. Het doel, namelijk om zo snel mogelijk te beschikken over een planologisch regime, wordt op deze manier niet bereikt.

In deze beheersverordening wordt daarom de bestaande bebouwing en het huidige gebruik toegestaan. Hier wordt nadrukkelijk mee bedoeld: bebouwing en gebruik dat legaal tot stand is gekomen. Dit kan zijn onder vigeur van de oude WRO, de nieuwe Wro, via een bouw- of omgevingsvergunning, al dan niet verleend met vrijstelling/ontheffing van de WRO/Wro of afwijking van de Wabo. Vervangen van de huidige bebouwing met dezelfde maatvoering is mogelijk.

Zoals aangegeven, geldt momenteel een voorbereidingsbesluit. In dit voorbereidingsbesluit is een omgevingsvergunningstelsel voor werken, geen bouwwerkzaamheden en werkzaamheden opgenomen (“aanlegvergunningstelsel”). Dit is gedaan om ongewenste ontwikkelingen tegen te gaan. Onherstelbare schade aan landschap en natuur kan zo worden voorkomen. Te denken valt aan afgraven van gronden, dempen van sloten, scheuren van grasland, en dergelijke. Dit aanlegvergunningstelsel wordt onverkort in deze beheersverordening opgenomen.

Om het gebied niet geheel op slot te zetten, worden tevens de bepalingen van het bestemmingsplan “Landelijk Gebied I”, het bestemmingsplan “Landelijk Gebied, eerste herziening” en het bestemmingsplan Buitengebied (1995) van toepassing is verklaard.

Laatstgenoemd bestemmingsplan is weliswaar vastgesteld door de raad en goedgekeurd door GS, maar vanwege een vormfout door de rechter vernietigd. Dit bestemmingsplan heeft echter sinds de vaststelling voor de gemeente gefunctioneerd als (toetsings)kader voor het verlenen van vrijstellingen, bouwvergunningen, afwijkingsprocedures, e.d. Het gaat hier dus om een redelijk ruimtelijk valide kader.

O.a. houdt dit in dat:

- Burgers erfbouw kunnen realiseren bij hun woning binnen de maatvoering van voornoemde bestemmingsplannen;
- Burgers onder de voorwaarden van de rechtsgeldige bestemmingsplannen en het bestemmingsplan Buitengebied (1995) hun woning kunnen vergroten;
- Agrariërs binnen de in de voornoemde bestemmingsplannen toegekende bouwpercelen opstallen kunnen realiseren, voor zover de agrarische nut en noodzaak is aangetoond en voldaan kan worden aan de Natuurbeschermingswet.

Een en ander zal ook binnen de kaders van het “aanlegvergunningstelsel” en door middel van verlening van een omgevingsvergunning dienen plaats te vinden (in dit verband wordt ook getoetst aan andere wet- en regelgeving, zoals het Bouwbesluit, de milieu- en natuurwetgeving en welstand).

Ruimtelijke ontwikkelingen in plangebied?

Een beheersverordening kan worden ingezet wanneer in het betrokken gebied geen (grote) ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien. In de toelichting bij de beheersverordening is het wat ons betreft daarom nodig een motivering op te nemen waarom er geen (grootschalige) ruimtelijke ontwikkelingen worden voorzien en dient de keuze voor een beheersverordening te worden verantwoord.

De Wro geeft niet aan wat een ruimtelijke ontwikkeling is. De Minister van VROM heeft naar aanleiding van diverse vragen hierover een omschrijving van dit begrip gegeven:

- 1 Van een ruimtelijke ontwikkeling is sprake als het gaat om ruimtelijk relevante veranderingen in het planologische toegestane gebruik van gronden en opstallen.
- 2 Ruimtelijke ontwikkelingen hebben betrekking op de periode na het vaststellen van de beheersverordening.

Als in een gebied ruimtelijke ontwikkelingen zijn te voorzien, dan mag er geen gebruik worden gemaakt van de beheersverordening. Of hiervan sprake is, is veelal te herleiden uit een analyse van de dynamiek van het gebied in de afgelopen jaren. Indien zich in een gebied regelmatig ontwikkelingen hebben voorgedaan, dan is niet in te zien waarom dit de komende jaren niet zal gebeuren. Zeker als het een gebied betreft waarbij de inrichting op een aantal punten is verouderd. Voor dergelijke gebieden is de beheersverordening niet een geschikt instrument. Bij een beheersverordening zal het veelal om gebieden gaan die “af” zijn. Het buitengebied van Edam-Volendam valt deels als zodanig te typeren. Voor de Lange Weeren geldt dit niet, omdat hier een grootschalige ontwikkeling wordt voorzien (woningbouw), waarbij de inrichting van het gebied dusdanig zal worden gewijzigd. Dit gebied is zoals aangegeven niet de beheersverordening opgenomen.

Maar ook buiten de Lange Weeren kunnen zich wel degelijk enkele andere ontwikkelingen voordoen. Zo zullen vermoedelijk enkele agrariërs gaan stoppen, waarna de vraag zich aandient welke vervolgfunctie gewenst is. Verder zijn er bijvoorbeeld plannen ten aanzien van dijkversterking en zijn er op basis van de structuurvisie bepaalde

beleidsvoornemens in het gebied (zie paragraaf 3.5.1). In het plangebied ligt een aantal woonschepen. Sommige zijn met een ontheffing van de provincie, sommige niet. Het is thans nog niet duidelijk of de woonschepen gelegaliseerd kunnen worden, zulks vanwege beleid van het Hollands Noorder Kwartier. Dit onderwerp wordt nader opgepakt in het kader van het nog op te stellen bestemmingsplan Buitengebied.

Om te bepalen of zich ruimtelijke ontwikkelingen zullen voordoen, moet dus niet alleen naar het verleden worden gekeken, maar ook naar de toekomst. Een beheersverordening is niet het geëigende instrument om dergelijke ontwikkelingen op te nemen. Het buitengebied van Edam-Volendam is gelet op het verleden tamelijk laagdyna-misch, echter gelet op bovenstaande kunnen grootschalige ontwikkelingen wel verwacht worden, alhoewel nog niet exact bekend is waar, hoe groot en hoe.

De keuze voor een beheersverordening hangt in dit geval echter samen met de huidige ongewenste situatie waarbij er geen actueel regime geldt terwijl er wel een actualisatieplicht geldt. Het buitengebied van de gemeente bezit grote landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden. Tevens vervult het een belangrijke functie voor de gebruikers: zowel agrariërs, bewoners, als bewoners van de kernen Edam- Volendam en omliggende gemeenten die het gebied recreatief gebruiken. Om die reden is het zaak dat er een beschermend planologisch regime komt.

Uiteindelijk zal een nieuw bestemmingsplan worden vastgesteld. De gemeente is al gestart met de voorbereiding van dit plan. Ter overbrugging van de tijd totdat het nieuwe bestemmingsplan wordt vastgesteld, geldt de beheersverordening. Tijdens de beperkte tijd dat de beheersverordening zal gelden, worden geen grootschalige ontwikkelingen verwacht (de structuurvisie noemt weliswaar een aantal ontwikkelingen, maar deze zijn nu niet concreet genoeg en op haalbaarheid getoetst). Deze omstandigheden rechtvaardigen de keuze voor een beheersverordening.

Voor de inhoud van de regels wordt uitgegaan van de gebruiks- en bouwmogelijkheden van de huidige situatie, voor zover legaal aanwezig. Voor bebouwing houdt dit in de regel in dat er een bouw- of omgevingsvergunning aanwezig moet zijn. Voor gebruik houdt dit in dat het feitelijk gebruik van gronden, opstallen en bouwwerken zoals dat (legaal en in overeenstemming met het voorheen geldende planologische regime dan wel in overeenstemming met verleende vergunningen/vrijstelling/afwijkingen op basis van de Wro, Wro of de Wabo) bestond op het moment van inwerkingtreding van de beheersverordening.

De verbeelding bestaat uit een besluitgebied; waarbij een koppeling wordt gelegd naar de regels. In de regels wordt geregeld dat het bestaande legale gebruik en bebouwing is toegestaan. I.c. is derhalve herbouw mogelijk, zolang de bestaande maatvoering wordt aangehouden. Daarnaast zijn het bestemmingsplan “Landelijk Gebied I”, het bestemmingsplan “Landelijk Gebied I, eerste herziening” en het bestemmingsplan Buitengebied (1995) van toepassing, met uitzondering van de in dat plan opgenomen wijzigingsbevoegdheden en artikel 5, lid 12 met uitzondering van bestaande (=legale) kampeerplaatsen. Ook het aanlegvergunningstelsel uit het bestemmingsplan Buitengebied 1995 is niet van toepassing. Hiervoor zijn in de regels bij deze verordening namelijk al aparte regels opgenomen (deze komen overeen met het voorbereidingsbesluit).

2.2.2 *Aanvullende ruimtelijke instrumenten*

De beheersverordening is slechts één van de beschikbare instrumenten voor het ruimtelijke beheer van het buitengebied en kan niet los worden gezien van de andere instrumenten die ook voor het beheer kunnen worden benut. Het gaat daarbij om het volgende:

- het welstandstoezicht;
- het vergunningvrij bouwen;
- de planologische kruimelgevallen;
- omgevingsvergunning voor afwijken van de beheersverordening.

Voor initiatieven waaraan alleen mee kan worden gewerkt door middel van de regeling voor kruimelgevallen of de uitgebreide omgevingsvergunning kunnen de buiten de werking van deze beheersverordening gelaten wijzigingsbevoegdheid als toetsingskader worden ingezet. Burgemeester en wethouders kunnen dus meewerken aan een plan als dat plan voldoet aan de eisen die daaraan worden gesteld bij de wijzigingsregels van bijvoorbeeld het voorgaande bestemmingsplan Buitengebied (1995).

Welstand

In het kader van het welstandstoezicht wordt het uiterlijk van een bouwwerk beoordeeld aan de hand van de zogenaamde redelijke eisen van welstand. Die eisen zijn voor het buitengebied vastgelegd in de welstandsnota. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning bouwactiviteiten wordt getoetst aan de welstandseisen. Daarmee is het welstandstoezicht een instrument voor het beheer van de ruimtelijke kwaliteit van een gebied net zoals de beheersverordening of een bestemmingsplan.

Vergunningvrij bouwen

In bijlage II van het Besluit omgevingsrecht (Bor) zijn bouwactiviteiten opgenomen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen twee categorieën van vergunningvrije activiteiten:

- de geheel vergunningvrije activiteiten uit artikel 2 van Bijlage II, die niet binnen een bestemmingsplan of beheersverordening hoeven te passen, zoals aan- of uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen, zonnepanelen, vlaggenmasten, erfafscheidingen, nutsgebouwtjes, dakkapellen, antenne-installaties, straatmeubilair, containers voor huisvuil en installaties voor het regelen van het verkeer;
- de activiteiten uit artikel 3 van bijlage II, die alleen vergunningvrij zijn als zij passen binnen een bestemmingsplan of beheersverordening, zoals bouwwerken op het achtererf die hoger zijn dan 5,00 m, openbare speeltoestellen en onder omstandigheden veranderingen aan bouwwerken.

Voor beide categorieën gelden de volgende uitzonderingen:

- vergunningvrij bouwen is niet toegestaan in een gebied dat wegens explosiegevaar of op grond van veiligheidsrisico's onbebouwd moet blijven;
- het aantal woningen mag niet worden veranderd door vergunningvrij bouwen (met uitzondering van mantelzorgwoningen waarvoor nieuwe specifieke eisen in de Bor staan);
- wanneer een gebied archeologische resten bevat is vergunningvrij bouwen over een oppervlakte van meer dan 50 m² niet toegestaan.

Voor de vergunningvrije activiteiten is geen procedure van toepassing. Deze kunnen zonder meer worden uitgevoerd.

Kruimelgevallen

Met toepassing van 2.12, eerste lid, onder a, onder 2° van de Wabo kan van de beheerverordening worden afgeweken op basis van de zogenaamde kruimellijst. In bijlage II van het Bor zijn de zogenaamde planologische kruimelgevallen opgenomen. Het gaat onder andere zogenaamde bijbehorende bouwwerken, mits, voor zover gelegen buiten de bebouwde kom, wordt voldaan aan de volgende eisen:

- a niet hoger dan 5 m, tenzij sprake is van een kas of bedrijfsgebouw van lichte constructie ten dienste van een agrarisch bedrijf,
- b de oppervlakte niet meer dan 150 m²;

Ook zijn opgenomen: infrastructurele en nutsvoorzieningen, antennes tot 40 meter, duurzame energie-installaties en gebruiksveranderingen (eventueel in samenhang met bouwactiviteiten die de bebouwde oppervlakte of het bouwvolume niet vergroten, en van bij die bouwwerken aansluitend terrein, mits, voor zover gelegen buiten de bebouwde kom, het uitsluitend betreft een logiesfunctie voor werknemers).

Voor de activiteiten die via kruimelgevallenregeling mogelijk kunnen worden gemaakt geldt de reguliere voorbereidingsprocedure van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Dit betekent dat er een beslistermijn van 8 weken geldt na ontvangst van de aanvraag. Nadat de vergunning is verleend staat tegen de vergunning bezwaar en beroep open.

Uitgebreide omgevingsvergunning voor handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening

Voor - de op dit moment - onvoorziene ontwikkelingen, die niet met de voorgaande instrumenten zijn in te passen, biedt de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht de mogelijkheid van de beheersverordening af te wijken indien wordt aangetoond dat de beoogde ontwikkeling in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Mocht zich gedurende de looptijd van een plan zodoende een situatie voordoen die niet in de beheersverordening is in te passen, noch met voorgaande instrumenten kan worden toegestaan, zal deze situatie worden beoordeeld in het kader van de gevolgen die de betreffende ontwikkeling voor de ruimtelijke kwaliteit heeft.

Voor het bouwen/gebruiken met een ruimtelijke onderbouwing geldt de uitgebreide voorbereidingsprocedure. Deze procedure omvat een termijn waarin de ontwerpvergunning ter inzage wordt gelegd en een ieder zijn of haar zienswijze kan indienen. De procedure heeft een beloop van 6 maanden. Nadat de vergunning is verleend staat hiertegen direct beroep open.

Toepassing aanvullende instrumenten

Bij het opstellen van de Beheersverordening buitengebied Edam-Volendam is rekening gehouden met de mate waarin bovengenoemde instrumenten kunnen worden ingezet in het verordeninggebied. Gelet op de mogelijkheden die het vergunningvrij bouwen biedt en met name ook de planologische kruimelgevallen, is ervoor gekozen bepaalde bouw- en gebruiksmogelijkheden niet in de beheersverordening op te nemen. Bij deze keuze heeft de strekking van het instrument de beheersverordening een belangrijke rol gespeeld. Zoals eerder al benoemd, is de beheersverordening bedoeld om de bestaande situatie te beheren. Op het moment dat zich een geval voordoet die niet als passend binnen de 'bestaande situatie' kan worden beschouwd, kunnen de eerder genoemde alternatieve instrumenten worden ingezet. Het vergunningvrij bouwen is een wettelijk recht. De gemeente kan hier geen invloed op uitoefenen.

Dit is anders voor de activiteiten uit de kruimelgevallenregeling of via de uitgebreide omgevingsvergunning voor de activiteit handelen in strijd met regels ruimtelijke ordening. Deze activiteiten moet de gemeente eerst goedkeuren alvorens deze kunnen worden uitgevoerd.

3 Beleidsaspecten

3.1 Inleiding

Het al dan niet voldoen aan verschillende randvoorwaarden en uitgangspunten is bepalend voor de vraag of een nieuw beheersverordening en/of bestemmingsplan ook daadwerkelijk uitvoerbaar is. Hierbij moet worden gedacht aan onder meer het ruimtelijk ordeningsbeleid van het Rijk, de provincie en de gemeente, aan milieuaspecten als geluid, bodem en hinder van bedrijven, archeologie en aan economische haalbaarheid. Dit hoofdstuk geeft een antwoord op de vraag of de voorliggende beheersverordening daadwerkelijk uitvoerbaar is. Deze beheersverordening is een plan waarmee geen grote ruimtelijke veranderingen kunnen worden gerealiseerd. Er worden geen nieuwe bedrijven of woningen toegestaan op locaties waar nu nog in het geheel geen bebouwing aanwezig is. Dit hoofdstuk en hoofdstuk 4 hebben daarom een beschouwend karakter, wat inhoudt dat er geen onderzoeken zijn verricht en de benoemde milieuthema's algemeen beschreven zijn. Bij de beschrijving van het beleid en het wettelijk kader van milieu- en omgevingsaspecten wordt de term bestemmingsplan gehanteerd. Een beheersverordening wordt qua betekenis echter gelijk geschakeld aan een bestemmingsplan en dient dus op dezelfde wijze getoetst te worden aan ruimtelijk relevant beleid en milieu- en omgevingsaspecten.

3.2 Rijksbeleid

3.2.1 *Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (2011)*

Een actualisatie van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid is nodig gebleken omdat de verschillende beleidsnota's op het gebied van ruimte en mobiliteit gedateerd zijn door nieuwe politieke accenten en veranderende omstandigheden zoals de economische crisis, klimaatverandering en toenemende regionale verschillen onder andere omdat groei, stagnatie en krimp gelijktijdig plaatsvinden. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) geeft een nieuw, integraal kader voor het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau.

De visie is vernieuwend in de zin dat ruimtelijke ontwikkelingen en infrastructuur sterker dan voorheen met elkaar verbonden worden. De structuurvisie vervangt daarvoor de Nota Ruimte, de Structuurvisie Randstad 2040, de Nota Mobiliteit, de Mobiliteits-Aanpak, de Structuurvisie voor de Snelwegomgeving en de ruimtelijke doelen en uitspraken in de PKB Tweede Structuurschema Militaire terreinen, de Agenda Landschap, de Agenda Vitaal Platteland en Pieken in de Delta. De Structuurvisie Nationaal Waterplan blijft in zijn huidige vorm als uitwerking van de SVIR bestaan.

In de structuurvisie schetst het Rijk de ambities voor concurrentiekracht, bereikbaarheid, leefbaarheid en veiligheid tot 2040 (lange termijn) en doelen, belangen en opgaven tot 2028 (middellange termijn). De centrale visie wordt uiteengezet in drie hoofddoelstellingen voor de middellange termijn (2028), namelijk 'concurrerend, bereikbaar en leefbaar&veilig'. Voor de drie rijksdoelen zijn onderwerpen van nationaal belang benoemd waarmee het Rijk aangeeft waarvoor het verantwoordelijk is en waarop het resultaten wil boeken. De drie hoofddoelen van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid ken-

nen nationale opgaven die regionaal neerslaan. Van deze drie doelen benoemt het rijk 13 nationale belangen. Voor alle nationale opgaven worden rijksinstrumenten ingezet, waarbij financiering slechts één van de instrumenten is. Ook decentrale overheden en marktpartijen dragen bij aan de realisatie van nationale opgaven.

Beoordeling en conclusie

Voor het plangebied zijn de hoofddoelstelling “waarborgen van een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden, respectievelijk nationaal belang 9 (Ruimte voor waterveiligheid, een duurzame zoetwatervoorziening en kaders voor klimaatbestendige ontwikkeling), nationaal belang nummer 10 (Ruimte voor behoud en versterking van (intern) nationale unieke cultuurhistorische en natuurlijke kwaliteiten) en nationaal belang 11 (Ruimte voor een nationaal netwerk van natuur voor het overleven en ontwikkelen van flora- en faunasoorten) van toepassing. De beheersverordening houdt rekening met genoemde hoofddoelstelling en de nader gestelde nationale belangen.

3.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) (2011)

De SVIR geeft een totaalbeeld van het huidig ruimtelijk en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. Voor het juridisch borgen van de nationale belangen uit de SVIR heeft het Rijk, op basis van de Wet ruimtelijke ordening (Wro), twee besluiten waarmee dat mogelijk is. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) voor beleidsmatige aspecten en het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) voor procesmatige aspecten.

De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Barro bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken. Het Kabinet heeft de keuze voor deze onderwerpen gemaakt in de SVIR. Door nationale belangen vooraf in de plaatselijke plannen te borgen, wordt met het Barro bijgedragen aan versnelling van de besluitvorming bij ruimtelijke ontwikkelingen en vermindering van bestuurlijke drukte. Het 1^e deel van het Barro is in december 2011 van kracht geworden. In oktober 2012 is het Barro uitgebreid. Na deze uitbreiding is de juridische verankering van de SVIR nagenoeg compleet en zijn er de volgende thema's in het Barro opgenomen:

- Het Project Mainportontwikkeling Rotterdam;
- Bescherming waterveiligheid in het kustfundament en rond de grote rivieren;
- Bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen;
- Militaire terreinen en objecten;
- Ecologische hoofdstructuur (inclusief natura 2000 gebieden);
- Elektriciteitsvoorziening;
- Toekomstige uitbreiding hoofd(spoor)wegennet;
- Veiligheid rond rijksvaarwegen;
- Verstedelijking in het IJsselmeer;
- Bescherming van primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- Toekomstige rivierverruiming van de Maastakken.

Beoordeling en Conclusie: het besluitgebied ligt deels binnen de Erfgoederen van universele waarde (Stelling van Amsterdam) en het IJsselmeergebied. Ten aanzien van de Stelling van Amsterdam is bepaald dat een beheersverordening de kernkwaliteiten niet mag aantasten. De kernkwaliteiten zijn:

Het unieke, samenhangende en goed bewaard gebleven, laatnegentiende-eeuwse en vroegtwintigste-eeuwse hydrologische en militair-landschappelijke geheel, bestaande uit:

- een doorgaand stelsel van liniedijken in een grote ring om Amsterdam;
- sluizen en voor- en achterkanalen;
- de forten, liggend op regelmatige afstand, voornamelijk langs dijken;
- inundatiegebieden;
- voormalige schootsvelden (visueel open) en verboden kringen (merendeels onbebouwd gebied);
- de landschappelijke inpassing en camouflage van de voormalige militaire objecten.

Gelet op het conserverende karakter van de beheersverordening worden deze kernkwaliteiten niet aangetast.

Binnen het IJsselmeergebied mogen geen nieuwe landaanwinningen en verstedelijking plaatsvinden. Dat is niet mogelijk op basis van deze beheersverordening. Met de EHS wordt rekening gehouden en de primaire waterkering wordt beschermd in de beheersverordening. Gelet hierop, is de beheersverordening in overeenstemming met het Barro.

Uitsnedes Barro (Erfgoederen van Universele Waarden (I)) en IJsselmeergebied (r)(r)

3.2.3 Deltaprogramma IJsselmeergebied

In het IJsselmeergebied zullen de gevolgen van de klimaatverandering zichtbaar en merkbaar worden. De zeespiegel stijgt en de afvoer van grote hoeveelheden rivierwater neemt toe, evenals de kans op droge zomers en perioden met overvloedige regenval. Dit brengt nieuwe uitdagingen met zich mee voor het waterpeilbeheer in het grootste zoetwatergebied van Nederland, het IJsselmeer. In het Deltaprogramma IJsselmeergebied werken Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen samen met kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties om voornoemde problemen tegen te gaan.

Beoordeling en conclusie: de beheersverordening is conserverend van aard en neemt geen plannen op uit het Deltaprogramma; deze dienen een separaat planologisch traject te doorlopen.

3.3 Provinciaal beleid

3.3.1 *Structuurvisie Noord-Holland 2040, kwaliteit door veelzijdigheid (2010)*

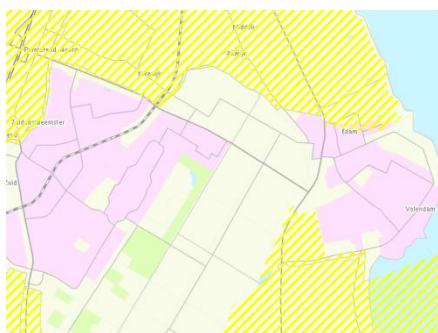
Sinds 1 juli 2008 is de nieuwe Wet ruimtelijke ordening van kracht geworden. Deze wet kent geen streekplan. In plaats daarvan beschikt de provincie onder het vigeur van de Wro over het instrument van de structuurvisie. De provinciale structuurvisie is op 21 juni 2010 vastgesteld door Provinciale Staten. De 1^e herziening is op 23 mei 2011 vastgesteld door Provinciale Staten. Op 3 februari 2014 hebben Provinciale Staten de Structuurvisie Noord-Holland 2014 opnieuw partieel gewijzigd. Dit betrof geen beleidsinhoudelijke wijziging en had betrekking op hoofdstuk 7 en bijlage 2 van de Structuurvisie. De wijziging heeft geen effect op ruimtelijke plannen.

De Structuurvisie geeft inzicht in de ruimtelijke ambities van de provincie Noord-Holland. De provincie is veelzijdig met een aantal belangrijke economische motoren van Nederland, bruisende steden, natuurparken, het strand en open grasland vol weidevogels. Dit bijzondere karakter wil de provincie bewaken. Tegelijkertijd zijn er ontwikkelingen als globalisering, klimaatverandering en trends zoals vergrijzing en krimp die een grote ruimtelijke impact hebben. In de Structuurvisie beschrijft de provincie hoe en op welke manier ze met deze ontwikkelingen en keuzes omgaat en schetst ze hoe de provincie er in 2040 moet komen uit te zien.

De provincie Noord-Holland wil in de structuurvisie inzetten op ruimtelijke kwaliteit en duurzaam ruimtegebruik. Wat betreft ruimtelijke kwaliteit zorgt de provincie voor behoud van het Noord-Hollandse landschap door verdere ontwikkeling van de kwaliteit en diversiteit ervan. Het gaat hierbij om het behoud en ontwikkeling van Noord-Hollandse cultuurlandschappen, natuurgebieden en groen om de stad. Onder duurzaam ruimtegebruik verstaat de Provincie Noord-Holland het plaatsen van de juiste functies op de juiste plek. Deze juiste plek wordt bepaald door verschillende factoren zoals de aanwezige milieukwaliteit, de behoefte aan voorzieningen zoals passende huisvesting voor bewoners en bedrijven op specifieke locaties en de bereikbaarheid van die locaties. Uitgangspunt is een zorgvuldige afweging tussen verschillende belangen, waarbij milieukwaliteiten als (externe) veiligheid, luchtkwaliteit, bodemkwaliteit, geur en geluid, maar ook waterkwaliteit belangrijke randvoorwaarden zijn. Hierbij streeft de Provincie naar oplossingen die ruimte laten voor veranderende omstandigheden en die zo efficiënt mogelijk gebruik maken van de beschikbare ruimte.

Specifieke voor het plangebied in Edam – Volendam merkt de structuurvisie de volgende zaken aan:

- Behoud van het Noord – Hollandse cultuurlandschap:
- Metropolitaan landschap: Het gebied rond Amsterdam is aangemerkt als metropolitaan landschap, met als doel dat landschap te benutten voor recreatie en stedelijke functies. Daarbij is onderscheid gemaakt in bufferzones, gebieden voor recreatie om de stad en grote recreatiegebieden. Een klein deel binnen de plangrenzen van Edam – Volendam valt onder één van de vier bufferzones (Amsterdam-Purmerend). Een deel van de Lange Weeren en een deel van de Zeevang dat tot onze gemeente behoort is tevens aangewezen als nationaal Landschap Laag Holland. Deze zone dient gevrijwaard te blijven van verdere verstedelijking.

Rijksbufferzone

De rijksbufferzones zijn een belangrijk onderdeel van de hierboven beschreven metropolitane landschappen. De provincie Noord-Holland behoudt de landschappelijke kwaliteit en identiteit van deze rijksbufferzones en vergroot de mogelijkheden voor ontspanning en dagrecreatie in deze gebieden.

De Lange Weeren is als onderdeel van Waterlands Wonen specifiek benoemd als project in de structuurvisie. Doel is het versterken van de groene en (dag)recreatieve kwaliteit van de bufferzone Amsterdam-Purmerend door middel van gestuurde stedelijke ontwikkelingen. Met de pilot Waterland wordt de mogelijkheid benut om gefaseerd en onder voorwaarden ervaring op te doen in het benutten van gestuurde rode ontwikkelingen ten behoeve van versterking van de recreatieve functie. Het ontwikkelingsdeel van de Lange Weeren valt buiten de beheersverordening

Een klein deel van het gebied waarop de beheersverordening van toepassing is, is als weidevogelleefgebied aangewezen. Uit een aantal onderzoeken blijkt dat behalve het beheer, de afwezigheid van opgaande begroeiing en gunstige omgevingscondities, de afwezigheid van bebouwing in hoge mate bepalend is voor het succes van weidevogelpopulaties. Het is bijvoorbeeld onwenselijk dat in nieuwe bestemmingsplannen en/of beheersverordeningen nieuwe bouwblokken worden toegekend in open gebieden. Uitbreiding op bestaande of uitbreiding van bestaande bouwpercelen is minder schadelijk voor weidevogels. Indien het toch noodzakelijk blijkt dat een deel van het leefgebied moet wijken voor een andere functie dan dient het leefgebied te worden gecompenseerd. De provincie voert daarom beleid de aanwezige weidevogelleefgebieden te beschermen c.q. geschikt te houden voor weidevogels.

Een groot deel van de Purmer ligt in het besluitgebied, waarbij aandacht moet zijn voor het cultuurhistorisch landschap. Ook een deel van het Markermeergebied ligt in het besluitgebied. De Provincie Noord-Holland behoudt en ontwikkelt het "Blauwe Hart" (het gebied van Markermeer en IJmeer) als grootschalig landschap en voor waterrecreatie. Ecologische waarden zijn hierbij het uitgangspunt.

Voorts valt het fort bij Edam met bijbehorende inundatievelden onder Erfgoed van Universele waarden. Het beleid hieromtrent luidt:

- Restauratie en behoud van de Stelling van Amsterdam;
- Vergroten publieke toegankelijkheid, recreatie en toerisme;
- Het behouden c.q. versterken van de ruimtelijke samenhang en landschappelijke herkenbaarheid;
- Het zorgdragen voor economische benutting van de forten;

- Een op de recreant/toerist/burger gerichte communicatie en marketing over het Nationaal Landschap en Unesco werelderfgoed Stelling van Amsterdam.

Beoordeling en conclusie: de aanwijzing tot weidevogelleefgebied heeft met name een gevolg voor de regels van de beheersverordening. Een en ander volgt uit hetgeen de provinciale ruimtelijke verordening hierover heeft geregeld (zie navolgende paragraaf). Voor wat betreft het Purmergebied, het Markermeergebied en het fort bij Edam maakt de beheersverordening de beleidsdoelstellingen van de provincie niet onmogelijk.

3.3.2 Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (2014)

De Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) is op 3 februari 2014 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. De nieuwe verordening omvat in hoofdzaak een technische wijziging; alle eerdere (jaarlijkse) aanpassingen zijn in één nieuw document verwerkt. Inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van de verordening uit 2010 bevat de nieuwe verordening nauwelijks. Deze bevat geen nieuw beleid.

De ruimtelijke verordening waarborgt de provinciale belangen en geeft regels die moeten worden opgevolgd bij het opstellen van bestemmingsplannen. In de verordening wordt onder andere ingegaan op de volgende onderwerpen:

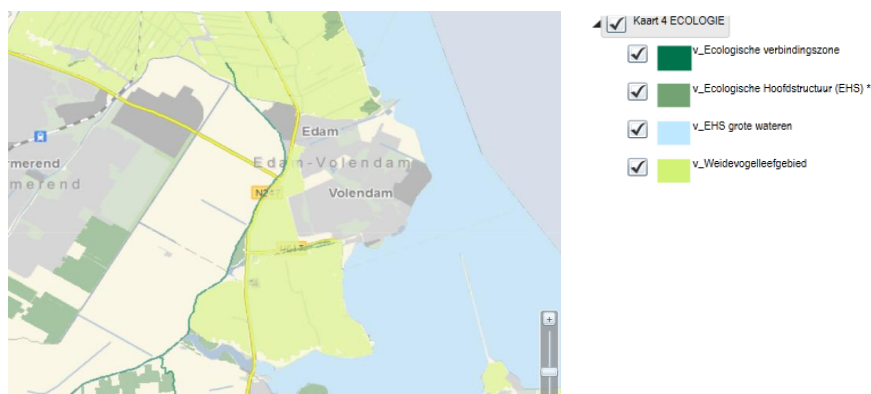
- regels voor het Bestaand Bebouwd Gebied;
- regels voor het landelijk gebied;
- de Groene Ruimte;
- de Blauwe Ruimte;
- energie.

In de navolgende passage wordt ingegaan op een aantal artikelen die in de verordening zijn opgenomen en betrekking hebben op het plangebied.

De provincie stelt weinig eisen voor bouwen en gebruik binnen bestaand bebouwd gebied. Buiten bestaand bebouwd gebied vindt de provincie het van belang om de open ruimtes zoveel mogelijk te behouden en te ontwikkelen. Zo is bepaald dat nieuwe woningbouw in het landelijk gebied verboden is (behoudens ontheffing).

Een relatief klein deel van het besluitgebied van de beheersverordening is aangewezen als Weidevogelleefgebied. Hierover is in artikel 25 een aantal zaken geregeld met betrekking tot gebouwen en aanlegactiviteiten.

Een beheersverordening wordt in de Verordening gelijk gesteld met een bestemmingsplan. In dit bestemmingsplan is geen bebouwing mogelijk buiten bouwvlakken. Tevens is een omgevingsvergunningstelsel opgenomen op basis waarvan peilverlagingen, hooggaande beplanting, bossen boomgaarden niet mogelijk zijn zonder vergunning. Daarmee is de beheersverordening in overeenstemming met de Verordening.

Daarnaast is een deel van het gebied van de beheersverordening aangewezen als Nationaal landschap Laag Holland. Deze is in de verordening nader begrensd. Dit betreft een deel van de Zeevang.

(in de nieuwe Verordening is dit onderdeel geworden van de bufferzone). Voor deze gronden moet in het bestemmingsplan regels worden opgenomen ten behoeve van het behoud of versterking van de kernkwaliteiten van het (voormalige) Nationaal landschap Laag Holland. Een bestemmingsplan mag uitsluitend voorzien in nieuwe functies en uitbreiding van de bebouwing van bestaande functies binnen het Nationaal Landschap voor zover deze de kernkwaliteiten behouden of versterken.

De kernkwaliteiten van het (voormalig) Nationaal Landschap Laag Holland zijn:

- Veenpakketten;
- Grote aantal archeologische locaties;
- Middeleeuwse strokenverkaveling en historische watergangen;
- Oude geometrische inrichtingspatroon in de droogmakerijen;
- Karakteristieke dijk- en lintdorpen;
- Grote openheid van het landschap;
- Veel weide- en moerasvogels.

De aanwezige verkaveling en inrichtingspatronen alsmede de openheid zijn in deze beheersverordening beschermd doordat een omgevingsvergunningstelsel voor een werk, geen bouwwerk zijnde of werkzaamheden is opgenomen die voorkomen dat de historische patronen, openheid, e.d. onevenredig worden aangetast.

Verder is de Purmer als gebied voor gecombineerde landbouw aangewezen en als agrarisch cultuurhistorisch landschap en droogmakerij aangewezen. De beheersverordening werpt geen belemmeringen op ten aanzien van de regels hieromtrent. Het fort bij Edam met inundatiegebied maakt onderdeel uit van de Stelling van Amsterdam (zie hiervoor onder provinciale structuurvisie en Barro).

Het gebied langs de IJ (Zeevang) en het heitje van Katham is als zodanig in de Verordening als waardevol aardkundig waardevol gebied aangewezen. Dat houdt in dat de toelichting van de beheersverordening moet aangeven hoe rekening is gehouden met de aanwezige waarden. Zie hiervoor paragraaf 3.5.4.

Conclusie: de Verordening en de Structuurvisie zijn op meerdere manieren relevant voor deze beheersverordening. De wijze waarop de regels zijn geredigeerd, maakt dat de beheersverordening in overeenstemming is met de Verordening en de Structuurvisie.

3.3.3 *Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, ontwikkelen met kwaliteit (2010)*

Deze (vernieuwde) leidraad is een uitwerking van het beleidskader “Landschap en Cultuurhistorie” uit 2006. In het kader van de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) is het beleidskader aangepast. Het oude beleidskader is aangevuld met een aantal onderwerpen die van belang zijn voor de ruimtelijke kwaliteit van Noord-Holland, te weten aardkundige waarden, openheid en dorps-DNA. Daarnaast is gekozen voor een nieuwe indeling van de leidraad. Waar het beleidskader voorheen vanuit regio’s was opgebouwd, is nu per landschapstype duidelijk aangegeven welke kernkwaliteiten belangrijk zijn en hoe hierop gestuurd wordt. Hiermee slaat de leidraad een brug naar de PRVS, die immers stelt dat bestemmingsplannen rekening moeten houden met de kernkwaliteiten van een bepaald gebied. Uitgangspunt is ruimte te bieden aan nieuwe ontwikkelingen en tegelijkertijd verantwoord om te gaan met het verleden. De provincie wil de Noord-Hollandse landschappen optimaal gebruiken door hun kenmerkende kwaliteiten te benutten bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Het basisuitgangspunt van het beleid is dan ook “behoud door ontwikkeling”. Nieuwe ruimtelijke plannen houden rekening met de ontwikkelingsgeschiedenis, de bebouwingskarakteristiek en de inpassing in de wijdere omgeving.

Kernkwaliteiten worden beschreven aan de hand van:

- aardkundige waarden, archeologische waarden en tijdsdiepte (tezamen “Ondergrond”);
- historische structuurlijnen, cultuurhistorische objecten en openheid (tezamen “Landschaps-DNA”);
- “Dorps-DNA”.

Deze kwaliteiten en waarden zijn via de informatiekaart landschap en cultuurhistorie aangegeven.

In Noord-Holland worden elf landschapstypen¹ onderscheiden. Met behulp van een landschapstypering kunnen de kernkwaliteiten van een gebied beter worden geduid. Naast een landschapstypering worden ook structuurdragers benoemd. Dit zijn lijnvormige structuren zoals dijken, trekvaarten, militaire verdedigingslinies, of zwermen van punten zoals molens en stolpen die een bepaalde (vaak cultuurhistorische) kwaliteit vertegenwoordigen.

Volgens de Leidraad heeft bijna de gehele provincie een potentiële archeologische verwachting. In de Leidraad zijn verder gebieden aangewezen die een bovenregionale archeologische waarde vertegenwoordigen. De regio Waterland is aangewezen als archeologisch gebied van provinciaal belang (hiermee wordt niet de gemeente bedoeld, maar een groter gebied, waar het plangebied binnen valt). Gemeenten zijn wettelijk verplicht om bij ruimtelijke plannen voldoende rekening te houden met te verwachten archeologische waarden (art. 38 a Monumentenwet). Dit betekent dat voor grondwerkzaamheden een aanlegvergunningstelsel wordt opgenomen.

¹ Een typering op basis van de ruimtelijke componenten schaal, architectuur, patroon, vegetatie en cultuur(historische) componenten, zoals grondgebruik, historie en traditie.

De informatiekaart vermeldt overigens niet de aanwezigheid van archeologische of cultuurhistorische elementen of waarden in het plangebied. Niettemin is het gebied volgens de Leidraad zelf aangewezen als archeologisch gebied van provinciaal belang. Zie verder onder paragraaf 3.5.4.

De ontwikkelingen zijn in principe niet in strijd met de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie met dien verstande dat in het bestemmingsplan aandacht moet worden geschonken voor cultuurhistorie/archeologie (aanlegvergunningstelsel) en dat bij bepaalde uit te voeren werkzaamheden nader archeologisch onderzoek dient plaats te vinden.

Conclusie: de beheersverordening sluit aan op het algemene beleid en de ambities die in de leidraad verwoord zijn.

3.4 Regionaal beleid

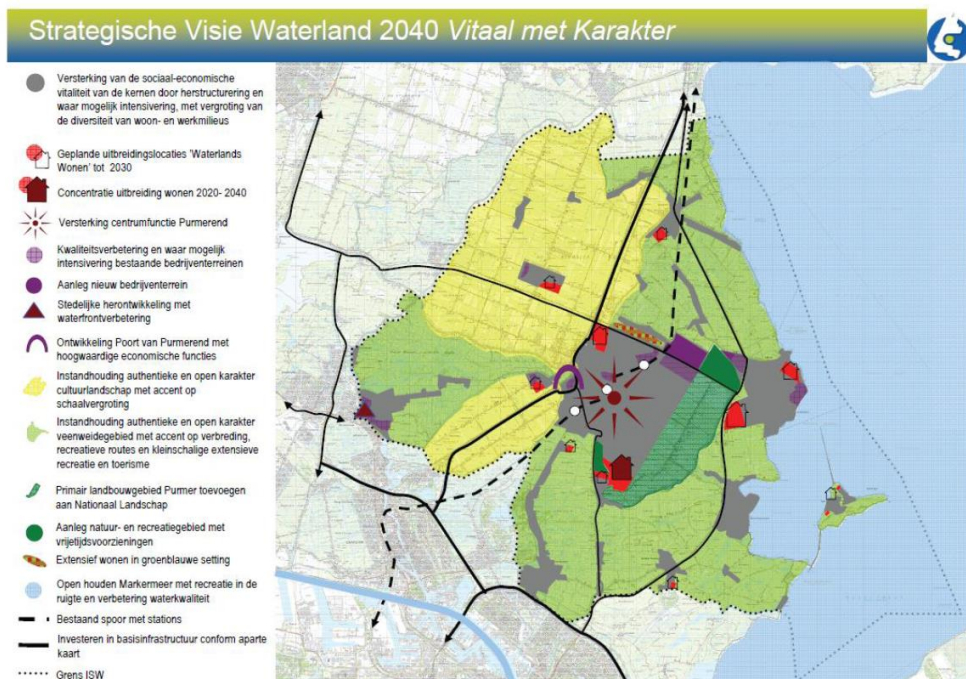
3.4.1 Regiovisie Waterland 2040

Voor de lange termijn heeft de regio een ontwikkelingskader tot 2040 opgesteld, de Regiovisie Waterland 2040. In deze visie staat behoud en zo mogelijk versterking van het kenmerkende authentieke karakter van de regio Waterland voorop, maar wel met de noodzakelijk sociaaleconomische en infrastructurele impulsen om de kernen vitaal te houden en het gebied binnen de Metropoolregio Amsterdam bereikbaar te maken.

Naast maatregelen om het authentieke karakter van het landelijke gebied te bewaren vergt dat op vele locaties een forse inspanning in de kwaliteit van de leefomgeving, selectieve uitbreiding voor noodzakelijke sociaaleconomische ontwikkelingen en duurzame oplossingen voor beheer en terugdringen van woon-werkverkeer. Op die manier ontstaat een duurzame, vitale regio met een herkenbaar eigen karakter.

In de regiovisie zijn de volgende strategische hoofdlijnen van belang voor het buitengebied van Edam – Volendam:

- Het behouden van het authentieke, open en groenblauwe karakter van het agrarisch cultuurlandschap;
- De Purmer primair handhaven als een landbouwgebied met een open karakter;
- De Bufferzone Amsterdam – Purmerend doorontwikkelen met vormen van toerisme en recreatie die passen in de aard en de schaal van het landschap;
- De cultuurhistorische waarden en landschapskwaliteiten leidend laten zijn bij ruimtelijke ontwikkelingen;
- Het open houden van het Markermeer;
- Het stimuleren van kleinschalige en extensieve vormen van recreatie die passen bij het landschap.

Visiekaart Waterland 2040

Volgens de regiovisie worden vanwege aantasting van de landschapsbeleving de plaatsing van windmolens in het agrarisch cultuurlandschap afgewezen (bladzijde 11 visie). In de beheersverordening is hiermee rekening gehouden.

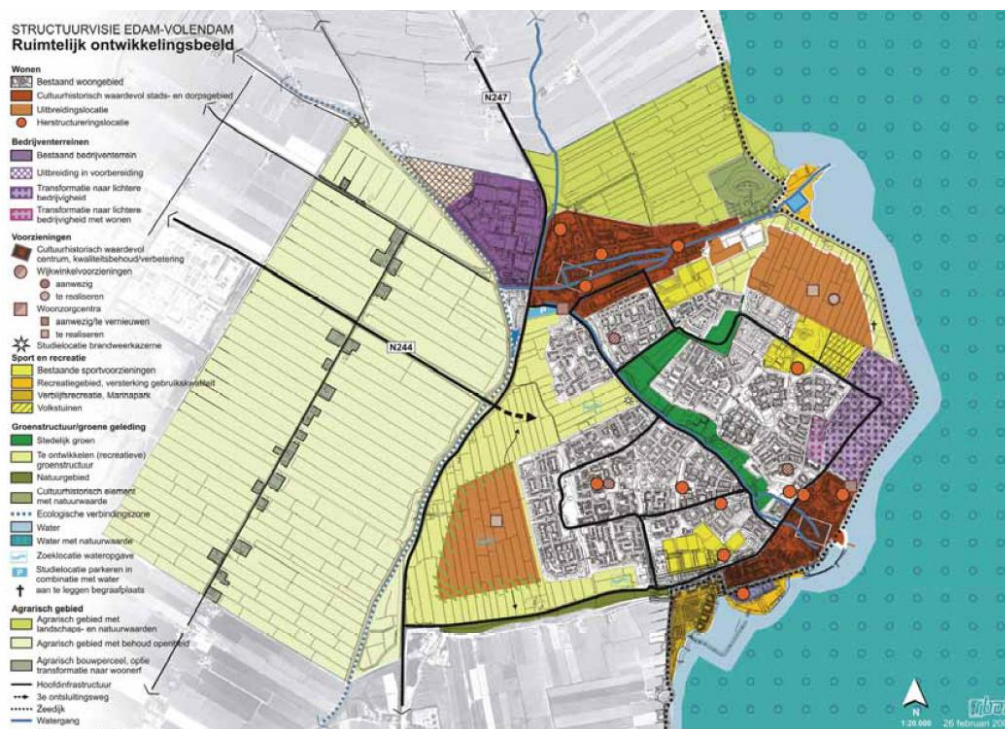
Conclusie: het beleid is relevant voor het plangebied. De beheersverordening houdt hiermee rekening. De huidige situatie (zoals openheid) vormt het uitgangspunt voor deze beheersverordening; grootschalige ontwikkelingen zijn niet opgenomen.

3.5 Gemeentelijk beleid

3.5.1 Structuurvisie Edam – Volendam, 2009

Bij besluit van 26 februari 2009 heeft de gemeenteraad een Structuurvisie vastgesteld. Deze structuurvisie geeft een beschrijving van de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2020 met een doorkijk naar de lange termijn (2040). Voor het plangebied zijn met name de volgende speerpunten (indirect) van belang:

- Het buitengebied ten oosten van de woonwijk Blokhouw, “de Lange Weeren” is aangemerkt als uitbreidingslocatie voor woningbouw;
- Ter hoogte van de kruising N247 met N244 is ruimte gereserveerd voor een derde ontsluitingsweg;
- De bufferzone tussen Edam en Volendam wordt onder andere ingevuld met de derde ontsluitingsweg (inclusief watercompensatie). Het overige deel van de bufferzone wordt in stand gehouden als groene ruimte waarbij een recreatieve functie in de vorm van een landschapspark de ambitie is.

Uitsnede totaal kaart structuurvisie

Op enkele deelgebieden en thema's in het buitengebied wordt nader ingegaan.

Te beschermen waarden

Het heitje van Katham, een van de oudste veenheides van Nederland en in beheer bij Landschap Noord-Holland is bestemd als natuurgebied. Fort Edam (onderdeel van de Stelling van Amsterdam) is bestemd als cultuurhistorisch element met natuurwaarde.

Het Markermeer, de Purmerringvaart en de havens van Edam en Volendam hebben op de structuurvisiekaart de aanduiding water gekregen. Het Markermeer is beschermd Natura 2000-gebied (Vogelrichtlijngebied). Ruimtelijke ontwikkelingen in of nabij Natura 2000-gebieden die negatieve effecten kunnen hebben op te beschermen vogelsoorten moeten worden getoetst aan de Natuurbeschermingswet. Een 100 m brede strook buitendijks valt buiten het beschermde gebied.

Het veenweidegebied ten noorden van Edam maakt onderdeel uit van de polder Zeevang. Een groot deel van het gebied (met uitzondering van een zone ten noorden van het bedrijventerrein Oosthuizerweg) is aangewezen als Vogelrichtlijngebied. Het beleid is gericht op agrarisch gebruik (grasland), met instandhouding van de landschaps- en natuurwaarden.

De Purmer is gelegen ten westen van de N247 en aangegeven als agrarisch gebied. Het beleid is gericht op instandhouding van het agrarisch karakter van de Purmer, met behoud van de openheid.

De beheersverordening heeft een beschermend karakter en beschermt zodoende de polder de Zeevang, de Purmer, het heitje van Katham, het Markermeer, de Purmerringvaart en de havens van Edam en het fort van Edam.

Ontwikkelingen

Te ontwikkelen (recreatieve) groenstructuur

De als zodanig op de visiekaart (zie vorige pagina) aangegeven gebieden komen in aanmerking voor een verdere uitbouw van de stedelijke groenstructuur. Als dominante functies moet gedacht worden aan recreatief groen, natuurontwikkeling en water. Aan de zuidwestkant van de gemeente betreft het:

- de groenblauwe ontwikkeling en inrichting van de bufferzone met daarin de aan te leggen 3^e ontsluitingsweg;
- in aansluiting daarop en in samenhang daarmee de groenblauwe omzoming van de toekomstige uitbreidingslocatie Lange Weeren nader vorm te geven in samenhang met de bouwlocatie.

Ten zuiden van de toegang tot de haven van Edam is het voornemen om een ondiep rietland te realiseren (slibvang haven).

Al deze ontwikkelingen worden in onderhavige beheersverordening niet mogelijk gemaakt (bestaand gebruik) aangezien deze samenhangen met de daarbij betrokken projecten waarvoor een apart planologisch traject wordt gevolgd.

Waterberging

Als algemeen uitgangspunt geldt dat bij toename van verhard oppervlak (onder andere woningbouw en bedrijfsterrein) compensatie dient plaats te vinden in de vorm van open water. De op de structuurvisiekaart aangegeven zoeklocaties zijn bedoeld om een bijdrage te leveren in de oplossing van het waterbergingstekort: in de groene zone en/of in de bouwlocatie de Lange Weeren en/of op een locatie langs de Zeddeweg. De locatie aan de Zeddeweg is inmiddels gerealiseerd en voorziet reeds in de huidige oplossing van het waterbergingstekort en valt buiten het besluitgebied van deze beheersverordening. De overige aangewezen zoeklocaties zullen in hoofdzaak als compensatiemaatregel worden uitgevoerd ten gevolge van de daar voorziene ontwikkelingen. Verdere uitwerking en planvorming zal plaatsvinden in nauw overleg tussen gemeente en waterbeheerder.

De realisering van het woongebied in de Lange Weeren leidt ertoe dat de agrarische functie in de zones langs de Monnickendammerjaagweg en de Zeddeweg zal worden opgevolgd door andere, groenblauwe functies. Bij deze transformatie geldt een landschappelijke inrichtingsopgave die zowel recht doet aan de vormgeving van de "definitieve" rand van Volendam, als aan de landschappelijke "schakelfunctie" van de "Jaagweg". Het is een dubbele opgave: namelijk om de continuïteit van het veenweideland vanaf de "Jaagweg" in beeld te brengen, én om een goede verankering van de dorpsuitbreiding in het landschap te realiseren.

De Zeedijk heeft een zeer belangrijke functie als primaire waterkering en is tevens vanuit cultuurhistorisch oogpunt waardevol. Voor deze dijk (Zuidpolder Zeedijk, Noordeinde, Zuideinde) dient volgens de structuurvisie een beschermingszone in acht te worden genomen (100 m). Over nieuwe ontwikkelingen zal overleg worden gevoerd met de waterbeheerder en met Rijkswaterstaat.

Over agrarische bouwpercelen is in de structuurvisie aangegeven dat indien de agrarische functie structureel terugloopt er een terugvaloptie kan worden geboden om op de *bestaande agrarische bouwpercelen* de mogelijkheid te bieden voor transformatie van bedrijfsopstallen naar (een cluster van) enkele woningen. In het kader van de actualisering van het bestemmingsplan zal dit nader worden beschouwd c.q. worden onderzocht; echter deze beheersverordening voorziet niet in dergelijke ontwikkelingen.

Voorname grootschalige ontwikkelingen uit de structuurvisie die nog niet voldoende concreet zijn en waarvan de haalbaarheid nog niet is aangetoond zijn gezien de conserverende doelstelling niet direct mogelijk gemaakt in deze beheersverordening. Dit geldt ook voor waterberging. De effecten van waterberging op de grondwaterstand van de omgeving (o.a. agrarische percelen) moeten namelijk onderzocht worden in een geohydrologisch onderzoek. Ook is geen regeling voor vrijkomende agrarische percelen opgenomen daar er geen concrete initiatieven zijn en de beheersverordening hier geen geschikt instrument voor is. Benodigde werken en werkzaamheden aan de dijk zelf zijn mogelijk gemaakt, doch een mogelijke verbreding in het water of landzijde valt onder strijdig gebruik. Daarvoor wordt een apart planologisch traject gevolgd waarin nadere afwegingen en onderzoeken aan de orde zijn. De dijkversterkingsopgaven worden uitgevoerd door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier die de haalbaarheid onderzoekt c.q. zal dienen aan te tonen.

3.5.2 Economische Agenda 2020 en Economisch Actieprogramma 2015 Edam-Volendam

In dit beleid wordt een samenhangende visie op de economie van Edam – Volendam gegeven. Op basis van die visie is er vervolgens een actieprogramma opgesteld ter verbetering van het ondernemersklimaat. De volgende doelen staan centraal:

- Voldoende werkgelegenheid, zoveel mogelijk passend bij de eigen beroepsbevolking;
- Een gezond ondernemersklimaat met kansen voor vernieuwing en innovatie en een toekomstbestendige economische structuur
- Een plezierig woon- en leefklimaat, met een positieve bijdrage van de lokale bedrijvigheid, een duurzaam ruimtegebruik en het voorkomen van overlast.

De middelen die daarbij ingezet worden zijn een eenduidige regelgeving (alleen regels die strikt nodig en handhaafbaar zijn) en een goede samenwerking tussen gemeente, regionale partners en ondernemers. In de visie worden daarnaast concrete kansen en acties aangemerkt die deze doelen helpen te realiseren. Veel daarvan hebben betrekking op de kernen. Voor de sector landbouw zijn de ambities in de visie niet echt uitgewerkt. De landbouw is met circa 15 melkveehouders en akkerbouwers geen grote sector in de gemeente. Deze bedrijven zijn hoofdzakelijk gevestigd in de Purmer. (Eco) toerisme is ook voor de aanwezige landbouw een groeimarkt. De benoeming van Zeevang tot Nationaal Landschap (=nu bufferzone) biedt kansen. Voor wat betreft de visserij is de ambitie om het kwaliteitsimago hoog te houden door als gemeente zowel innovaties voor de viskweek (met name palingkweek) en de visverwerkende industrie, als initiatieven die de zichtbaarheid van vis in het palingdorp vergroten, toe te juichen en waar mogelijk te faciliteren. Voor het plangebied is verder de realisatie van een derde ontsluitingsweg relevant.

Conclusie: In de economische visie is de landbouwsector en visserij als ondergeschikte sector en de realisatie van een derde ontsluitingsweg relevant. Voor de laatste ontwikkeling wordt de haalbaarheid onderzocht in een apart planologisch traject.

3.5.3 Welstandsnota Edam - Volendam

Het welstandsbeleid van de gemeente Edam-Volendam is neergelegd in de Welstandsnota. Op 27 juni 2013 is deze welstandsnota opnieuw vastgesteld. Bij de laatste vaststelling is de systematiek en terminologie van de nota aangepast aan de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarnaast is de begrenzing van de welstandsgebieden in overeenstemming gebracht met de begrenzing van de gebieden in de bestemmingsplannen. Voor het plangebied zijn gebiedsgerichte criteria (deelgebied F, landelijk gebied) alsook objectgerichte criteria (stolpen) van toepassing.

Conclusie: Welstandsnota en beheersverordening zijn afzonderlijke toetsinstrumenten. Op deze manier werken welstandsnota en beheersverordening complementair aan elkaar.

3.5.4 Archeologiebeleid

Door de gemeente (en mede naar aanleiding van de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, zie paragraaf 3.3.3) is in samenwerking met het Steunpunt Cultureel erfgoed Noord-Holland een concept-beleidsnotitie archeologie opgesteld. Op de bij deze nota behorende kaart zijn de archeologiegebieden met een kleur c.q. categorie aangeduid. In dit beleid worden gebieden aangewezen waar verschillende criteria ten aanzien van archeologie voor gelden. Het gebied valt deels onder het veenpolderlandschap. In het veenpolderlandschap dient bij grondroerende werkzaamheden in plannen met een oppervlakte van 500 m² of groter, die dieper reiken dan 40cm, rekening te worden gehouden met archeologische waarden en wordt archeologisch onderzoek geadviseerd. In de Purmer is de verwachting lager: bij ingrepen van 10.000 m² of groter, die dieper reiken dan 40cm, wordt archeologisch onderzoek vereist. Zie navolgende afbeelding. Het archeologiebeleid wordt te zijner tijd in het nieuwe bestemmingsplan verwerkt.

In de Erfgoedverordening zijn gradaties in beschermingsniveau opgenomen. Zo worden de verschillende beschermingsgradaties onderscheiden:

- karakteristiek waardevol bouwwerk;
- beeldbepalend bouwwerk;
- stolp;
- waardevol cultuurhistorisch element;
- cultuurhistorisch attentiegebied.

Het gemeentelijke Monumentenbeleid van Edam-Volendam wordt daarmee beheerst door:

- de Monumentennota met een gemeentelijke Cultuurwaardenkaart;
- de eerder genoemde Erfgoedverordening;
- de uitwerking in het bestemmingsplan.

In deze beheersverordening wordt nog geen specifieke dubbelbestemming voor de bescherming van de aanwezige waardevolle objecten opgenomen. Deze dienen op de locatie te worden ingetekend, echter er is voor gekozen de beheersverordening als besluitgebied zonder verdere bestemmingen vast te stellen (zie hoofdstuk 1). In een toekomstige herziening van het bestemmingsplan zullen de betreffende objecten worden geïnventariseerd en krijgen deze na afweging eventueel alsnog een dubbelbestemming Waarde – Edams- Volendams Erfgoed. Overigens zijn bestaande Rijksmonumenten sowieso beschermd via de Monumentenwet.

3.5.6 Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan (2013)

Het GVVP is in april 2013 vastgesteld. In de eerste fase van het GVVP is de huidige verkeerssituatie in de gemeente Edam-Volendam geanalyseerd. Uit deze analyse is een overzicht met knelpunten naar voren gekomen. De algemene ambitie van de gemeente is om *vanuit een integrale benadering te streven naar een duurzaam, veilig functionerend verkeerssysteem voor een leefbare woon- en werkomgeving, zonder de cultuurhistorische waarde van de kernen in het geding te brengen*. In het GVVP wordt daartoe een aantal maatregelen voorgesteld. Het merendeel heeft betrekking op de beide kernen. Het buitengebied wordt niet specifiek behandeld als gebiedtype. Omdat de wegen in het buitengebied in beheer van het hoogheemraadschap en de provincie zijn, zijn er in dit gemeentelijke plan geen inrichtingseisen aan de wegen buiten de bebouwde kom gesteld.

Conclusie: De derde ontsluitingsweg is een onderdeel van het GVVP. De derde ontsluitingsweg is een ontwikkeling waarvoor een apart planologisch traject wordt gevolgd waarbij tevens de haalbaarheid wordt onderzocht. Deze is daarom nog niet opgenomen in de beheersverordening.

4 Milieu- en omgevingsaspecten

4.1 Inleiding

Aan de verschillende overheden zijn op basis van (milieu)wetgeving zoals de Wet milieubeheer, de Wabo de Wet bodembescherming, de Wet geluidhinder en de Wet luchtkwaliteit vele taken en bevoegdheden op milieugebied toegekend. Deze hebben ook betrekking op de ruimtelijke ordening. Het milieubeleid van de verschillende overheden is er op gericht om te komen tot een integrale verbetering van de leefomgevingkwaliteit door een vroeg tijdige integratie van milieukwaliteit in ruimtelijke planvormingsprocessen.

4.2 Milieu-aspecten

4.2.1 *Wet Milieubeheer - Besluit m.e.r. (PlanMER)*

Uit hoofdstuk 7 van de Wet Milieubeheer jo. het Besluit m.e.r. volgt een mogelijke verplichting tot het opstellen van een milieu-effectrapportage ter voorbereiding van een bestemmingsplan. Een milieu-effectrapport (MER) brengt milieueffecten van plannen en programma's tijdens de voorbereiding ervan in beeld. Doel van de Wet (een vertaling van Europese richtlijn) is om milieubelangen een meer nadrukkelijke plaats te geven in de besluitvorming. Een m.e.r. is verplicht bij de voorbereiding van plannen en besluiten die kunnen leiden tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu.

Van een planmer-plicht is sprake als:

1. *Plannen het kader vormen voor (toekomstige) mer- of merbeoordelingsplichtige besluiten (artikel 7.2. Wm)*

De plannen die het betreft, zijn opgenomen in het Besluit m.e.r. Bij het Besluit m.e.r. zit een bijlage, die uit vier onderdelen bestaat; de onderdelen A, B, C en D. Om te beoordelen of er een m.e.r. nodig is, zijn vooral de onderdelen C en D van belang. Onderdeel C bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het doorlopen van een m.e.r. verplicht is. Onderdeel D bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r.-beoordeling verplicht is. De onderdelen C en D van de bijlage zijn onderverdeeld in 4 kolommen.

In kolom 1 staan de activiteiten omschreven, die tot een m.e.r.-(beoordelings)plicht kunnen leiden. Bijvoorbeeld de aanleg, wijziging of uitbreiding van een bedrijventerrein of het oprichten, wijzigen of uitbreiden van een pluimveehouderij.

In kolom 2 staan per activiteit de drempelwaarden beschreven. Deze worden uitgedrukt in aantallen, grootte, lengtes of oppervlakten. Voor onderdeel D van het Besluit m.e.r. is het van belang te vermelden dat de drempelwaarden hier indicatief zijn.

Kolom 3 geeft aan voor welke plannen een plan-m.e.r.-plicht geldt. Dit betreffen plannen die een kader stellen voor een m.e.r.-(beoordelingsplichtig) besluit. In veel gevallen is een bestemmingsplan een dergelijk kaderstellend plan.

Bij toetsing van de activiteiten die in het bestemmingsplan worden toegestaan aan het Besluit m.e.r. zijn er vier mogelijkheden:

- a) **m.e.r.:** het plan bevat activiteiten uit kolom 1 van onderdeel C of stelt een kader daarvoor en ligt boven de drempelwaarden in kolom 2 van onderdeel C. Het bestemmingsplan is direct m.e.r.-plichtig.;
- b) **m.e.r.-beoordeling:** het plan bevat activiteiten uit kolom 1 van onderdeel D of stelt een kader daarvoor en ligt boven de indicatieve drempelwaarden in kolom 2 van onderdeel D. In geval het bestemmingsplan de activiteit direct toestaat moet er eerst beoordeeld worden of er sprake is van een m.e.r.-plicht. Afhankelijk van de uitkomst van deze beoordeling moet al dan niet een besluitMER worden opgesteld. In geval het bestemmingsplan een kader stelt voor een activiteit uit kolom 1 van onderdeel D boven de indicatieve drempelwaarden, dan is het plan direct m.e.r.-plichtig;
- c) **vormvrije m.e.r.-beoordeling:** het plan bevat wel de activiteiten uit kolom 1 van onderdeel D of stelt een kader daarvoor, maar ligt beneden de drempelwaarden in kolom 2. In geval het bestemmingsplan de activiteit direct toestaat dient er door het bevoegd gezag beoordeeld te worden of er aanleiding is voor het uitvoeren van een vormvrije m.e.r.-beoordeling. Is dat het geval dan moet de werkwijze als beschreven bij mogelijkheid 2 worden doorlopen. In geval het bestemmingsplan een kader stelt voor een activiteit uit kolom 1 van onderdeel D onder de indicatieve drempelwaarden en er wordt geoordeeld dat belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu niet zijn uit te sluiten, dan is het plan m.e.r.-plichtig.

De in bijlage D genoemde oppervlakten en aantallen zijn een richtlijn. Omgevingskenmerken kunnen aanleiding geven tot lagere drempelwaarden. De verplichting om ten aanzien van plannen en programma's een MER te maken, onderscheid zich van een zogenaamde projectmer voor concrete plannen. Een planMER betreft plannen die uiteindelijk kunnen leiden tot concrete projecten, oftewel het kader vormen voor deze projecten.

- d) **geen m.e.r.-(beoordelings)plicht:** de activiteit(en) of het betreffende plan en/of besluit wordt niet genoemd in het Besluit m.e.r..

2. *Op grond van de Natuurbeschermingswet (NBW) een passende beoordeling als bedoeld in artikel 19 NBW moet worden gemaakt (artikel 7.2. a Wm).*

Dit is het geval als significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden als gevolg van nieuwe activiteiten die mogelijk zijn op basis van het bestemmingsplan niet kunnen worden uitgesloten.

In artikel 19j van de Natuurbeschermingswet is bepaald dat bij het vaststellen van een plan rekening moet worden gehouden met de gevolgen daarvan op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten van Natura 2000-gebieden. Voor elk plan, dat niet direct verband houdt met het beheer van het gebied en dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, moet een habitattoets of voortoets worden verricht. Zijn significante negatieve effecten niet uit te sluiten dan dient een passende beoordeling te worden gemaakt. In artikel 7.2a Wm is vervolgens bepaald dat voor een plan waarvoor een passende beoordeling nodig is als bedoeld in art 19j, 2e lid van Natuurbeschermingswet, ook een milieueffectrapport nodig is.

Ad 1. Gelet op bovenstaande is beoordeeld of het plan belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft. De beheersverordening maakt geen activiteiten mogelijk als benoemd in de onderdelen C en D van het Besluit milieu-effectrapportage. Gelet op het in beginsel conserverende karakter van het plan en de ligging van het plan, worden geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu verwacht. Het milieubelang wordt in navolgende paragrafen voldoende mate afgewogen. Een nadere beoordeling v.w.b. nadelige milieugevolgen in een m.e.r.-beoordeling of plan-m.e.r. is niet noodzakelijk.

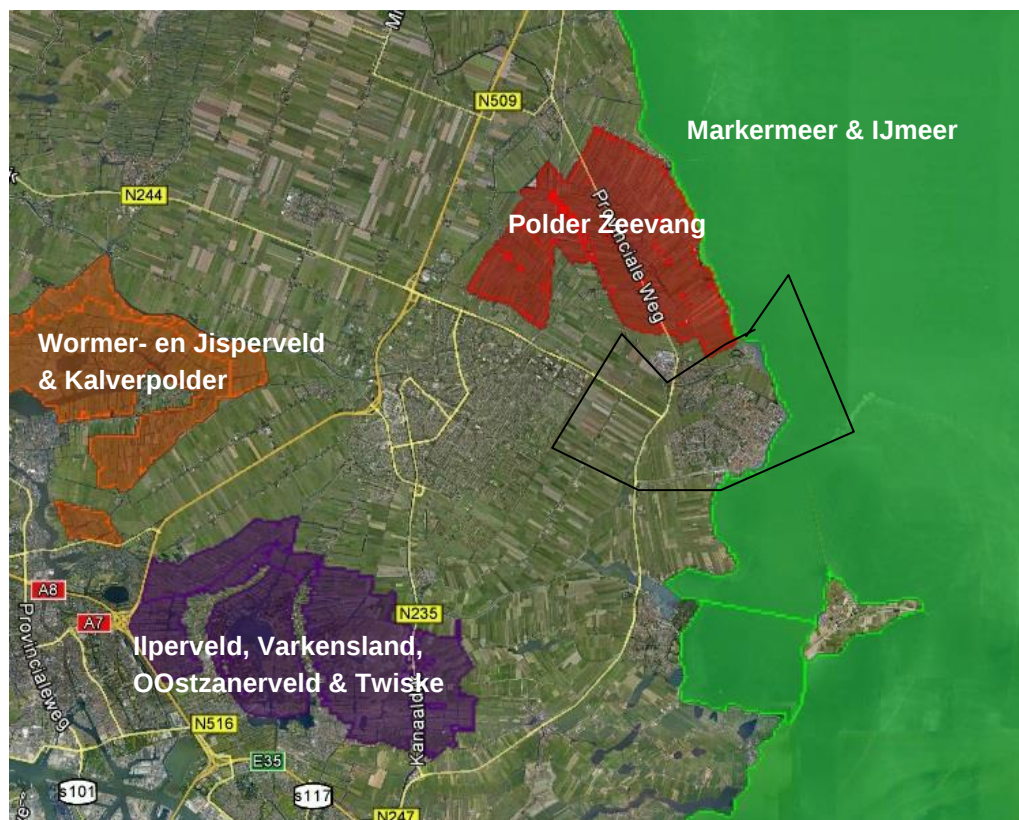
Ad 2. M.e.r.-plicht op grond van de Natuurbeschermingswet 1998
Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Met het opstellen van een plan mag het plan de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten niet verslechteren en het plan mag geen verstorend effect hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

De beoordeling of er significante effecten zijn te verwachten, kan plaatsvinden in een voortoets. Allereerst is het echter van belang te beoordelen of er, met inachtneming van de activiteiten die in de beheersverordening zijn opgenomen, Natura 2000-gebieden gelegen zijn in het invloedsgebied van het besluitgebied. Het invloedsgebied kan worden omschreven als het gebied waar nieuwe ontwikkelingen kunnen leiden tot mogelijk significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van de desbetreffende Natura 2000-gebieden. Dit is van belang, omdat er bij Natura 2000-gebieden sprake is van externe werking.

Wanneer een plan mogelijk significante negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden heeft, is het verplicht om een passende beoordeling uit te voeren. Indien een passende beoordeling wordt uitgevoerd, wordt het plan plan-m.e.r.-plichtig. Wanneer een plan geen significante effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden, maar er is mogelijk wel sprake van verslechtering of verstoring, dan moet dat onder de Natuurbeschermingswet 1998 worden getoetst via de verslechterings- en verstoringstoets.

Voorliggend plan

Het Natura 2000-gebied namelijk Markermeer & IJmeer ligt deels in het plangebied. Verder liggen binnen een zone van 10 kilometer (effect- of invloedsgebied van de meeste Natura-2000 gebieden) van de rand van het plangebied van Edam-Volendam drie andere Natura 2000-gebieden te weten de Polder de Zeevang, het Wormer- en Jisperveld en Kalverpolder, en Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske. Deze gebieden liggen op (minimaal) ongeveer respectievelijk 500, 8.500, 5.500 meter afstand. In onderstaande figuur is de ligging van het plangebied ten opzichte van de Natura 2000-gebieden weergegeven.

Ligging plangebied t.o.v. Natura 2000-gebieden Markermeer&IJmeer (groen), Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske (paars), Polder Zeevang (rood) en Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder (Oranje)

Toetsing

In de beheerverordening worden mogelijkheden geboden voor agrarische bedrijven om zich uit te breiden, zulks op basis van de bouwvlakken zoals opgenomen in het bestemmingsplan Buitengebied (1995), Landelijk Gebied I en Landelijk Gebied I, 1^e herziening. Indien een dergelijke uitbreiding gepaard gaat met extra emissie van ammoniak dan kan dat leiden tot extra depositie van stikstof op de nabijgelegen Natura 2000-gebieden. Alleen het Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske en Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder bevatten overigens voor stikstof gevoelige habitattypen.

In de Nb-wet zijn extra instrumenten opgenomen om de stikstofdepositie in Natura 2000 gebieden terug te dringen. Die depositie is op dit moment te hoog en vormt een bedreiging voor de Natura 2000-gebieden. Door de hoge depositie is het voor bestaande en nieuwe activiteiten die bijdragen aan de stikstofdepositie moeilijk of zelfs onmogelijk om een vergunning op grond van de Nb-wet te verkrijgen. Een dalende lijn van de stikstofdepositie is van belang om invulling te geven aan de Habitatrichtlijn, omdat daarmee wordt gewerkt aan herstel binnen redelijke termijn en intussen wordt voorkomen dat er een verslechtering plaatsvindt. Door een daling van de depositie te realiseren kan er ook ruimte ontstaan voor activiteiten die stikstofdepositie veroorzaken.

Rol van de beheersverordening

Ongeacht de ontwikkelingsmogelijkheden die de beheersverordening planologisch-juridisch mogelijk maken, dient voor ontwikkelingen die strijdig zijn met de Natuurbeschermingswet (bijvoorbeeld uitbreiding van veehouderijen) een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet te worden verkregen. Eventuele schadelijke ontwikkelingen worden via dit Nb-wet-spoor afdoende geregeld. Een nadere regeling in het planologische spoor voegt hieraan niets toe. Daarnaast is het bij de voorbereiding van deze beheersverordening niet mogelijk om alle potentiële uitbreidingsmogelijkheden van alle veehouderijbedrijven te toetsen aan de natuurbeschermingswet. Onbekend is namelijk welk bedrijf, waar, wanneer in welke vorm en welke omvang uitbreidt. Een eventuele toetsing (passende beoordeling-MER) dient daarom te zijner tijd door de initiatiefnemer zelf te worden uitgevoerd, conform de regelgeving en jurisprudentie van dat moment, afgezet tegen de achtergronddepositie van dat moment en met het instrumentarium van dat moment (onder andere rekenmodellen en meetmethodes die in het kader van de Programmatische aanpak stikstof worden ontwikkeld). Dit kan bijvoorbeeld door middel van technische maatregelen (zie hierna) waardoor de stikstofemissie niet toeneemt. In veel gevallen zijn mitigerende maatregelen mogelijk c.q. noodzakelijk om extra depositie te voorkomen of te salderen. Ook dit zal in het kader van de Nb-wetvergunning geregeld kunnen en moeten worden.

Door deze afdoende regelgeving in het milieuspoor zullen de ontwikkelingsmogelijkheden in deze beheersverordening alleen kunnen worden gerealiseerd indien ze reeds in het milieuspoor getoetst zijn. In de praktijk blijkt dat hier voldoende mogelijkheden voor zijn. Het gaat bijvoorbeeld om de volgende technische maatregelen:

Eiwitarm voer. Door het aandeel gras in het veevoer te verlagen en het aandeel maïs te verhogen ontstaat een lager N-gehalte in de mest en daardoor ook minder uitstoot van ammoniak.

Emissiearme rundveestallen + kalverstallen. De mogelijkheden voor de reductie van ammoniakemissie uit rundveestallen is beperkt door de natuurlijke ventilatie die bij dit type stallen wordt toegepast. Verschillende voorzieningen zijn ontwikkeld maar door knelpunten op het gebied van dierenwelzijn nog niet doorgevoerd. Mogelijk vormen emissiearme rundveestallen in de toekomst een geschikte optie.

Luchtwassers. Luchtwassers kunnen de ammoniak voor 70 – 95 % verwijderen uit de geventileerde lucht en vormen daarmee een goede maatregel uit oogpunt van reductie. Het zijn daarentegen ook de duurste maatregelen die genomen kunnen worden wat de implementatie in de weg kan staan.

Verplaatsen of beëindigen bedrijven met piekbelasting. Bedrijven die na invoering van alle maatregelen een depositie veroorzaken op gevoelige habitats die hoger ligt dan de gewenste depositie kunnen worden verplaatst om zodoende de depositie op gevoelige habitats toch te doen afnemen. Bij beëindiging van een bedrijf bestaat de mogelijkheid tot salderen.

Salderen. Salderen biedt mogelijkheden voor agrarische bedrijven om uit te breiden zonder toename van depositie op gevoelige habitats. Salderen is kort gezegd het gedeeltelijk overnemen van de emissierechten van bedrijven die stoppen. Hierdoor neemt de totale emissie uit een gebied af terwijl groeiende bedrijven toch kunnen uitbreiden.

De ontwikkelingsmogelijkheden in deze beheersverordening zullen daarom in de praktijk uitvoerbaar zijn (met eventueel het treffen van maatregelen) en zullen niet leiden tot significant negatieve effecten op Natura 2000 gebieden.

Conclusie

Gelet op bovenstaande zijn de milieueffecten voldoende meegewogen in deze beheersverordening. Zie voor een verdere onderbouwing de hiernavolgende paragrafen.

4.2.2 Bodem

Ten behoeve van deze beheersverordening is geen nader onderzoek naar de bodemgesteldheid gedaan (op grond van de Wet bodembescherming). In principe dient bij elke nieuwe ruimtelijke ontwikkeling te worden nagegaan of de bodem en het grondwater vrij zijn van verontreiniging en daarmee geschikt zijn voor de nieuwe functie. Zodra zich een ontwikkeling voordoet die met een afwijking van de gebruiks- en/of bouwregels mogelijk wordt gemaakt, wordt op dat moment het aspect bodem onderzocht aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving en normen.

Door raadpleging van bodemloket.nl kunnen locaties, rapporten van toekomstige en reeds uitgevoerde bodemonderzoeken en bodemsaneringen en mogelijk bodembelastende (bedrijfs-) activiteiten in het verleden worden achterhaald. Uit raadpleging van bodemloket blijkt dat er nog niet veel onderzoek is gedaan. De onderzochte locaties zijn lokaal; eventuele aangetroffen verontreinigingen zijn doorgaans als niet ernstig beoordeeld. Deze beheersverordening is in beginsel conserverend van karakter, gericht op actualisatie. Het plan is niet opgesteld om rechtstreeks grootschalige veranderingen in bebouwing en gebruik mogelijk te maken. Veranderingen in gebruik, waarbij tevens grondroerende werkzaamheden aan de orde zijn en waarbij er (nieuwe) gevoelige functies komen, zijn niet mogelijk op basis van deze beheersverordening

Bij functieveranderingen die leiden tot een situatie waarbij voortdurend of nagenoeg mensen zullen verblijven zal moeten worden aangetoond dat de kwaliteit van de bodem de realisatie van de gewenste functie ook toestaat. Daarnaast kan de bodemkwaliteit van invloed zijn op de financiële haalbaarheid van een project. Milieukundig bodemonderzoek kan dit uitwijzen. Om vroegtijdig inzicht te krijgen in de bodemkwaliteit dient doorgaans een historisch onderzoek conform NVN 5725 te worden verricht. Afhankelijk van de uitkomst dient eveneens een verkennend bodemonderzoek conform NEN 5740 uitgevoerd te worden.

Mocht er grondverzet plaatsvinden dan gelden de hergebruiksregels uit het besluit Bodemkwaliteit. Daarnaast dient grondverzet gemeld te worden bij de gemeente.

Wanneer dus in de toekomst op een willekeurige locatie binnen het plangebied (her)ontwikkeling zal plaatsvinden of wanneer op een bepaalde locatie een partij grond wordt verwijderd, zal onderzoek gedaan moeten worden naar de kwaliteit van de bodem op de desbetreffende locatie.

Toetsingskader

Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt eisen aan de uitvoerbaarheid van ruimtelijke plannen. Daarom is kennis van de bodem van belang voor het leggen van de bestemmingen. De Wet bodembescherming en het Besluit bodemkwaliteit bevatten kaders voor (het saneren van) ernstige verontreinigingen in relatie tot de gebruiksfunctie, evenals kaders voor het toepassen van grond. De Woningwet en de Wet Milieubeheer bevatten kaders over het gebruik van locaties. Of een verontreiniging al dan niet ge-

saneerd moet worden hangt af van de omvang, ernst en spoedeisendheid van de verontreiniging. Uiteraard speelt het toekomstig gebruik hierbij een belangrijke rol. Omdat de beheersverordening conserverend van aard is en deze geen (grote) ontwikkelingen toelaat en geen wijzigingsbevoegdheden bevat, bestaat er geen aanleiding te veronderstellen dat sprake is van zodanig grote verontreinigingen in het plangebied waardoor de uitvoerbaarheid van de beheersverordening in het geding komt. Daarnaast vloeit de plicht tot het instellen van bodemonderzoek bij omgevingsvergunningaanvragen rechtsreeks voort uit de gemeentelijke bouwverordening.

Conclusie

De beheersverordening is haalbaar wat betreft het aspect bodem.

4.2.3 Lucht

Wettelijk kader

Het aspect luchtkwaliteit is verankerd in de Wet Milieubeheer hoofdstuk 5, titel 5.2 (hierna: "Wlk") en is een implementatie van diverse Europese richtlijnen betreffende luchtkwaliteit waarin onder andere grenswaarden voor vervuilende stoffen in de buitenlucht zijn vastgesteld ter bescherming van mens en milieu. In Nederland zijn stikstofdioxide (NO₂) en zwevende deeltjes als PM₁₀ (fijn stof) de maatgevende stoffen waar de concentratieniveaus het dichtst bij de grenswaarden liggen. Overschrijdingen van de grenswaarden komen, uitzonderlijke situaties daargelaten, bij andere stoffen niet voor.

De jaargemiddelde grenswaarden voor NO₂ en PM₁₀ is 40 µg/m³. Het uitgangspunt is dat de grenswaarden voor luchtkwaliteit worden gehaald. In artikel 5.16 lid 1 van de Wm staat opgesomd wanneer een (luchtvervuilend) project toelaatbaar is. Dan moet aannemelijk worden gemaakt, dat het project aan één of een combinatie van de volgende vier voorwaarden voldoet:

- 1 er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- 2 een project leidt per saldo niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit
- 3 een project draagt slechts in 'niet in betekenende mate' (NIBM) bij aan de luchtverontreiniging;
- 4 een project is opgenomen in of past binnen het NSL of een regionaal programma van maatregelen.

Hoewel de luchtkwaliteit de afgelopen jaren flink is verbeterd kan Nederland niet voldoen aan de luchtkwaliteitseisen die in 2010 van kracht zijn geworden. De EU heeft Nederland derogatie (uitstel) verleend op grond van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Dit betreft een gemeenschappelijke aanpak van het Rijk en diverse regio's om samen te werken aan een schonere lucht waarbij ruimte wordt geboden aan noodzakelijke ruimtelijke ontwikkelingen. Plannen die in betekende mate bijdragen aan luchtverontreiniging worden opgenomen in het NSL in de provincies c.q. regio's waar overschrijdingen plaatsvinden. Het maatregelenpakket in het NSL is hiermee in evenwicht en zodanig dat op termijn de luchtkwaliteit in heel Nederland onder de grenswaarden ligt. Plannen die 'niet in betekende mate' (NIBM) bijdragen aan luchtverontreiniging hoeven niet langer individueel getoetst te worden aan de Europese grenswaarden, omdat deze niet leiden tot een significante verslechtering van de luchtkwaliteit. Deze grens is in de AMvB NIBM gelegd bij 3% van de

grenswaarde van een stof: Voor NO₂ en PM₁₀ betekent dit dat aannemelijk moeten worden gemaakt dat het plan tot maximaal 1,2 µg/m³ verslechtering leidt. Voor een aantal functies (o.a. woningen, kantoren, tuin- en akkerbouw) is dit gekwantificeerd in de ministeriële regeling NIBM. Deze beheersverordening maakt geen functies mogelijk die in deze ministeriële regeling zijn opgenomen.

Conclusie

In de beheersverordening worden geen (grootschalige) ontwikkelingen mogelijk gemaakt zodat deze beheersverordening NIBM (niet in betekende mate) bijdraagt aan een verslechtering van de luchtkwaliteit. Voorts wordt geregeld dat de stikstofdepositie niet kan toenemen (weliswaar met als doel dat er geen significant negatieve effecten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van de Natura 2000-gebieden). Echter dit heeft ook op de luchtkwaliteit een positief/neutraal effect.

4.2.4 Geluid

Het aspect geluid vloeit voort uit de Wet geluidhinder en kan worden onderverdeeld in geluid afkomstig van wegverkeer, railverkeer en industrie. De Wet geluidhinder (Wgh) vormt het kader voor toetsing van initiatieven.

Wegverkeer en railverkeer

De hoogte van de maximaal toegestane ontheffingswaarde is onder andere afhankelijk van de geluidsbron (weg- of railverkeer) en de ligging van de geluidsgevoelige bebouwing (stedelijk of buitenstedelijk gebied).

De zone van een weg is afhankelijk van het aantal rijstroken en het type gebied waarin de weg ligt. In onderstaande tabel zijn de zones weergegeven welke gelden in buitenstedelijk gebied, volgens artikel 74 lid 1 van de Wgh. De zone ligt aan weerszijden van de weg en is gemeten vanuit de wegas. In de zones is akoestisch onderzoek nodig naar de gevelbelasting ten gevolge van het wegverkeer op de betreffende weg indien nieuwe geluidgevoelige functies mogelijk worden gemaakt. Op wegen waar een 30km/h regime geldt is in principe geen nader onderzoek nodig.

Aantal rijstroken	Buitenstedelijk gebied
1 of 2 rijstroken	250 meter
3 of 4 rijstroken	400 meter
5 of meer rijstroken	600 meter

Gelet hierop zijn de provinciale weg N247 en de N244, alsook de Oosterweg en Edammerweg relevant. Aangezien deze beheersverordening conserverend van aard en niet rechtstreeks voorziet in (nieuwe) geluidgevoelige functies, is in het kader van deze beheersverordening geen akoestisch onderzoek nodig.

Conclusie

De beheersverordening is daarom haalbaar wat betreft het aspect geluid.

4.2.5 Geur

De Wet geurhinder en veehouderij gaat in op de toegestane geurbelasting van veehouderijen op geurgevoelige objecten. Geurgevoelige objecten zijn objecten welke juridisch/planologisch bestemd zijn voor menselijk wonen of menselijk verblijf en die daarvoor permanent of op daarmee vergelijkbare wijze worden gebruikt.

Buiten de bebouwde kom geldt dat een veehouderij geen grotere geurbelasting op geurgevoelige objecten mag hebben van 14 odourunits/m³ lucht.

Daarnaast wordt aangegeven dat in bestaande situaties de afstand van de buitenzijde van een dierverblijf tot de buitenzijde van een geurgevoelig object buiten de bebouwde kom minimaal 25 m moet bedragen.

In nieuwe situaties welke door het toepassen van een afwijking van de gebruiks- en/of bouwregels ontstaan, dient de afstand van de veehouderij tot nieuwe geurgevoelige objecten tenminste 50 m te bedragen. Dit geldt overigens niet voor de eigen agrarische dienstwoning.

Zodra een ontwikkeling zich voordoet, die met een afwijking van de gebruiks- en/of bouwregels mogelijk kan worden gemaakt, wordt op dat moment het aspect geur onderzocht aan de op dat moment geldende wet- en regelgeving en normen.

Conclusie

In de huidige situatie zijn geen knelpunten bekend. Nieuwe veehouderijen c.q. nieuwe woningen (behoudens dienstwoningen op agrarische bedrijven) zijn niet mogelijk op basis van de beheersverordening. De beheersverordening is haalbaar voor wat betreft het aspect geur.

4.2.6 Bedrijven en milieuzonering

Door het toepassen van een milieuzonering kan een bijdrage worden geleverd aan de afstemming tussen milieuhygiëne en ruimtelijke ordening. De vestigingsplaats van bedrijven en de door bedrijven uitgeoefende activiteiten dienen zodanig te worden beïnvloed dat het optreden van hinder met normale technische middelen kan worden voorkomen. Een juiste toepassing van de technische middelen kan vervolgens via de milieuvergunning worden afgedwongen.

Conclusie

De beheersverordening is haalbaar voor wat betreft bedrijven en milieuzonering omdat er geen milieugevoelige maar ook geen milieuhinderlijke functies in het plangebied mogelijk zijn.

4.2.7 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen als lpg en toxische gassen. De externe veiligheidsregelgeving voor inrichtingen ligt vast in het Besluit Externe Veiligheid voor Inrichtingen (BEVI, ministerie van VROM, 2004) en de bijbehorende Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen (REVI, ministerie van VROM, 2004). De externe veiligheidsrichtlijnen voor het transport van gevaarlijke stoffen zijn vastgelegd in de circulaire Risiconormering vervoer van gevaarlijke stoffen (Ministerie

van V&W, 2004). Voor buisleidingen geldt het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (Bevb).

De regelgeving voor externe veiligheid kent twee grootheden waaraan getoetst wordt bij het nemen van een besluit: het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR).

Het PR is een maat voor de veiligheid van het individu op een bepaalde locatie: het PR heeft een wettelijk vastgelegde grenswaarde van maximaal 10^{-6} per jaar voor nieuwe situaties. Dit betekent dat de kans op overlijden van een persoon als gevolg van handelingen met gevaarlijke stoffen maximaal 1 op een miljoen per jaar mag zijn. Op locaties waar het risico hoger is, mogen geen nieuwe kwetsbare objecten worden gesitueerd en in beginsel ook geen nieuwe beperkt kwetsbare objecten. Op basis van art 5, 1^e lid van het Bevi dient het bevoegd gezag bij het vaststellen van een beheersverordening de grenswaarde (voor het PR) in acht te nemen. Daarbij is dus niet relevant of het kwetsbare object reeds aanwezig is; op het moment van het vaststellen van de beheersverordening dient aangetoond te zijn dat de aanwezige kwetsbare objecten in het plangebied voldoen aan de grenswaarde.

Het GR heeft ten opzichte van het PR een extra dimensie. Het wordt namelijk beïnvloed door het aantal personen dat zich binnen de invloedssfeer van mogelijke ongevallen bevindt. Het groepsrisico zet de kans op een ongeval uit tegen het aantal mogelijke slachtoffers. Hoe groter de groep slachtoffers kan zijn, hoe lager de kans op een dergelijk ongeval mag zijn.

Het GR kent een richtwaarde, de zogenaamde oriëntatiewaarde. Deze oriëntatiewaarde, vaak aangeduid met "1", geeft weer wat de algehele politiek-maatschappelijke opvatting is over de aanvaardbaarheid van een kans op een ramp met een groep slachtoffers. De oriëntatiewaarde biedt een handvat om tot consensus te komen over de mate van vertrouwen dat de toekomst gevrijwaard blijft van een ramp. Door het groepsrisico te vergelijken met de oriëntatiewaarde legt het bevoegd gezag verantwoording af of de kans acceptabel is.

Het GR wordt berekend binnen het invloedsgebied dat ligt tussen de risicobron en lijn waar 1% letaliteit optreedt. Als oriëntatiewaarde geldt de in het externe veiligheidsbeleid gehanteerde "norm" voor het GR, namelijk:

1. 10^{-5} voor een ongeval met meer dan 10 dodelijke slachtoffers;
2. 10^{-7} voor een ongeval met meer dan 100 dodelijke slachtoffers;
3. 10^{-9} voor een ongeval met meer dan 1.000 dodelijke slachtoffers;
4. enzovoort (een lijn door deze punten bepaalt de norm).

Uit voornoemde wet- en regelgeving volgt dat in een beheersverordening het groepsrisico verantwoord dient te worden. De verantwoordingsplicht in dergelijke situaties wordt door het voormalig Ministerie van Vrom apart benoemd in de handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico: *"De situatie verandert niet, maar de hoogte van het groepsrisico dient wel te worden gemotiveerd. Het feit dat hier sprake is van een bestaande situatie dient nadrukkelijk in de motivering terug te komen en biedt argumenten om een ruimere afweging te maken dan wanneer sprake is van een nieuwe situatie"*.

Een scherpere invulling van de verantwoordingsplicht in de beheersverordening is volgens het Ministerie legitiem bij “toename van het GR of overschrijding van de oriëntatiewaarde” als gevolg van een beheersverordening.

In de verantwoording van het groepsrisico dienen de volgende externe veiligheidsaspecten aan de orde te komen:

1. het aantal personen in het invloedsgebied;
2. de omvang van het groepsrisico;
3. de mogelijkheden tot risicovermindering;
4. de alternatieven;
5. de mogelijkheden om de omvang van de ramp te beperken;
6. de mogelijkheden tot zelfredzaamheid.

Hierbij wordt verder extra aandacht aan de bescherming van bijzonder kwetsbare groepen geschonken. Naast het belang van de externe veiligheid spelen bij deze verantwoording ook ruimtelijke en economische belangen een rol.

Naast het binnen acceptabele grenzen houden van risico's wordt binnen het externe veiligheidsbeleid ingezet op het (proactief) voorkomen van het ontstaan van niet acceptabele risico's. Omgevingsplannen kunnen hier mede aan bijdragen door risicovolle functies en –activiteiten waar mogelijk ruimtelijk te scheiden van kwetsbare functies en bevolkingsconcentraties.

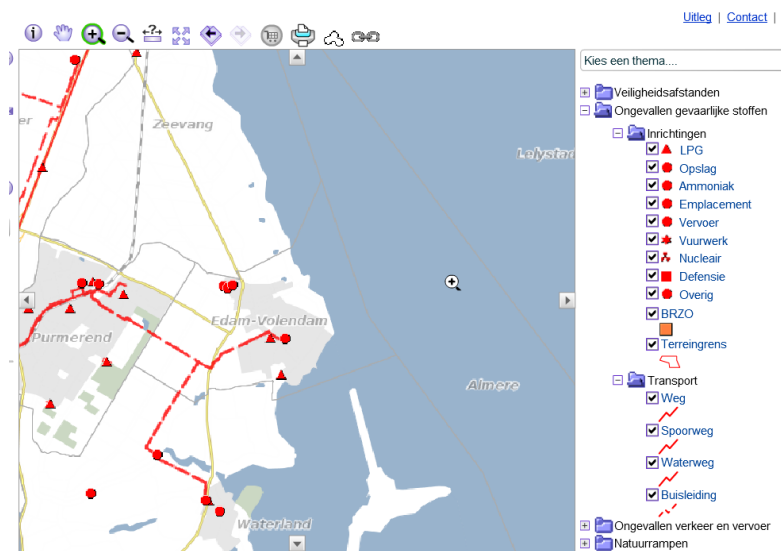
Tot slot wordt binnen het externe veiligheidsbeleid aandacht besteed aan het beperken van de gevolgen van een incident met gevaarlijke stoffen mocht dit toch optreden. Dit door bij bedrijfs-, vervoers- of omgevingsplannen (proportioneel) aandacht te besteden aan bron-, bouwkundige en bestrijdingsmaatregelen en aan zelfredzaamheid in relatie tot de omvang van het groepsrisico.

In verband met het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen moet voorts, in verband met een mogelijke plasbrand, rekening gehouden worden met een zone van 30 meter vanaf de rand van de weg waarbinnen slechts gemotiveerd nieuwe kwetsbare objecten mogen worden geprojecteerd.

Voor wat betreft de voor het plangebied relevante risicobronnen worden hierbij de externe veiligheidsrisico's getoetst aan het huidige landelijke beleid en wordt geanticipeerd op zich concreet aandienend landelijk beleid. Daarnaast is rekening gehouden met het betreffende provinciale beleid.

Beoordeling plan

Op de navolgende afbeelding wordt een uitsnede van de risicokaart Nederland weer-gegeven.

Uitsnede risicokaart Edam-Volendam

De aanwezige buisleidingen (lijnaanduiding) en risicovolle inrichtingen (cirkel of drie-hoek) zijn in rood weergegeven. Het gaat hierbij overigens niet per se om Bevi-inrichtingen.

Bevi Inrichtingen

Er komen geen Bevi-inrichtingen in of nabij het plangebied voor, m.u.v. Platvis Holland BV aan de Hamerstraat 7 en de LPG tankstations Julianaweg 1 en de C. van Abkoudestraat 2a. De dichtstbijzijnde inrichtingen vormt een LPG tankstation aan de Julianaweg 1. Binnen het invloedsgebied van beide tankstations en Platvis zijn geen kwetsbare objecten aanwezig. De 10-06 PR contouren van genoemde inrichtingen reiken niet tot het besluitgebied. Op de andere inrichtingen behoeft daarom verder niet worden ingegaan.

Buisleidingen

Het Besluit externe Veiligheid Buisleidingen is per 1 januari 2011 in werking getreden en gaat, net als het Bevi, uit van het Plaatsgebonden Risico (PR) en het Groepsgebonden Risico (GR). In het plangebied lopen twee leidingen waar onder hoge druk aardgas wordt vervoerd ((W-570-25 en W-570-29). De druk van beide leidingen bedraagt 40 bar en de diameter bedraagt 6 inch resp. 5 inch. In deze beheersverordening worden geen (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk gemaakt. Nader onderzoek kan achterwege blijven. De leidingen worden ook beschermd in de beheersverordening middels een beschermingszone.

Vervoer gevaarlijke stoffen

In het plangebied ligt de N247. Ook nabij het plangebied ligt de N244 (deze is opgenomen in het zogenaamde Provinciaal Inpassingsplan). Over deze wegen worden gevaarlijke stoffen vervoerd. Beide wegen zijn niet opgenomen in het Basisnet Weg. Dit houdt in dat er langs de route geen ruimtes wordt gereserveerd voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Dat er zich langs deze wegen geen knelpunten voordoen in ver-

band met externe veiligheid, wordt bevestigd door een viertal onderzoeken naar het vervoer van gevaarlijke stoffen over deze weg. Voor het PR geldt namelijk, wanneer het aantal lpg-tankwagens per jaar lager is dan 6.500, een autoweg geen 10^{-6} PR-contour heeft.

Tijdens een extern veiligheidsadvies uit 2007 zijn er gemiddeld 7 vervoerbewegingen met gevaarlijke stoffen per dag waargenomen op knooppunt N235 / N247.

Daarnaast is in 2006 een rapportage opgesteld in het kader van vervoer van gevaarlijke stoffen op de N247. In 2009 is een nader onderzoek uitgevoerd. Uit deze onderzoeken blijkt dat er vervoersbewegingen plaatsvinden met gevaarlijke stoffen op de N247. Uit de onderzoeken blijkt de volgende jaarintensiteit van vervoersbewegingen met gevaarlijke stoffen:

- zeer brandbare vloeistoffen (LF1): 1.463 transporten per jaar;
- brandbare Vloeistoffen (LF 2): 1.658 transporten per jaar;
- lichtontvlambare Gassen: 878 transporten per jaar.

Geconcludeerd kan worden dat de 10^{-6} jaar-risicocontour wel aanwezig is, maar dat deze niet buiten de weg komt, aangezien het aantal lpg-tankwagens per jaar lager is dan 6.500. Volgens het externe veiligheidsadvies (2007) blijft het groepsrisico op bovengenoemde locaties onder de oriënterende waarde. In het onderzoek is de aanname gedaan dat het aantal bewoners per hectare 300 bedraagt en alle verkeer zich op het baanvlak direct naast de bebouwde gebieden bevindt, dit geldt voor telpunten N235 / N247 en N244 / N247. Uit de rapportages uit 2006 en 2009 blijkt eveneens dat oriënterende waarde niet wordt overschreden.

Ten slotte is in 2012 onderzoek uitgevoerd naar GF3 (licht ontvlambare gassen). Voor wegen waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaatsvindt is het transport van GF3 bepalend voor het plaatsgebonden risico en groepsrisico. In het onderzoek zijn de bekende telgegevens geanalyseerd, waardoor een voldoende betrouwbaar beeld van de gegevens is verkregen. Bij hantering van het maximale aantal GF3-transporten is er geen 10^{-6} -contour aanwezig is. Verder concludeert het onderzoek dat het groepsrisico op alle wegen onder de oriëntatiewaarde ligt.

De provincie Noord-Holland wil de N244 verbreden en ruimte te reserveren voor een LPG tankstation aan de noordkant van Purmerend en heeft dit vervat in een inpassingsplan. Voor dit inpassingsplan is het aspect Externe Veiligheid nader onderzocht². Uit de kwantitatieve risicoanalyse is gebleken dat door de realisatie van de bovenstaande punten het groepsrisico verandert en toeneemt. Als gevolg van deze toename dient het groepsrisico door het bevoegd gezag te worden verantwoord. Aangezien het groepsrisico ruim onder de oriëntatiewaarde ligt en er maatregelen worden getroffen tot risicovermindering, de omvang van de ramp te beperken en de mogelijkheden tot zelfredzaamheid te vergroten, is het risico als verantwoord beschouwd.

Deze beheersverordening maakt bovendien geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk binnen de invloedszone van deze wegen. Het groepsrisico voor beide wegen neemt dus niet toe. Vanuit deze wegen gelden er daarom geen belemmeringen voor deze beheersverordening.

² Project: Verbreding N244 & komst LPG tankstation, Horecafunctie en P+R
Onderdeel: Elementen Verantwoordingsplicht Groepsrisico, Grontmeij, 2012.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid werpt geen belemmeringen op voor deze beheersverordening.

4.3 Omgevingsaspecten

4.3.1 Water

Om te garanderen dat water voldoende aandacht krijgt bij het opstellen van ruimtelijke plannen is de zogenaamde '*watertoets*' in het leven geroepen. Hiertoe hebben Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen de "*Bestuurlijke notitie Waterbeleid in de 21^e eeuw*", de "*Handreiking watertoets*" en de "*Startovereenkomst Waterbeleid 21^e eeuw (WB'21)*" ondertekend. Doel van de watertoets is het vroegtijdig en expliciet betrekken van de waterbeheerders bij het planproces. Het resultaat hiervan wordt vastgelegd in de zogenaamde '*waterparagraaf*'.

Deze waterparagraaf maakt verplicht onderdeel uit van de beheersverordening en bevat de resultaten van de watertoets. Daarnaast biedt de waterparagraaf inzicht in het overlegproces dat in het kader van de watertoets met de waterbeheerders is gevoerd.

De belangrijkste partners op het gebied van waterbeleid zijn op hoofdlijnen de Europese Unie, het Rijk en de provincie en meer specifiek Rijkswaterstaat, de waterschappen en de gemeenten. Het Rijk geeft richting aan het beleid op hoofdlijnen, daarbij rekening houdend met de Europese "*Kaderrichtlijn Water*". Binnen deze kaders zorgen provincies, waterschappen en gemeenten voor een integraal waterbeheer waarbij belangen worden afgewogen. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier behandelt alle aspecten van het beheer van de regionale wateren. Een uitzondering betreft de grondwateraspecten, waarvoor de provincie deels als waterbeheerder geldt. Voor het Markermeer is het Rijkswaterstaat eigenaar. De watertoets moet volgens RWS in dit verband inzicht geven in:

- de waterveiligheid: hoe is de waterveiligheid geborgd en zijn in de toekomst aanvullende voorzieningen nodig?;
- de waterkwaliteit: welke relaties bestaan er vanuit het plangebied met het omliggende rijkswater en zijn er zaken die voor de waterkwaliteit van belang zijn?

In het kader van de Waterwet is Rijkswaterstaat Midden-Nederland het bevoegd gezag voor het waterstaatkundig beheer van het Markermeergebied. Dat betekent dat in aanvulling op het vereiste van een omgevingsvergunning ook een watervergunning nodig kan zijn danwel dat een melding voorgeschreven is ten behoeve van bepaalde ingrepen/handelingen. Bijvoorbeeld als bebouwing wordt opgericht (titel 2.12 uit het Barro is van toepassing). Aangezien de beheersverordening dergelijke ingrepen niet faciliteert, is de formele rol van Rijkswaterstaat in dit geval zeer beperkt. Een korte beschrijving van het voor de beheersverordening meest relevante waterbeleid is hierna opgenomen.

Nationaal Waterplan (2009)

In december 2009 is het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen

overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen. Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

Beoordeling en conclusie: Op basis van het Nationaal Waterplan dient er bij de afweging van welke ontwikkelingen toelaatbaar worden geacht in het plangebied, rekening gehouden te worden met het behouden en het versterken van de aanwezige kernkwaliteiten van natuur, waterlandschap en cultuurhistorie.

Provinciaal Waterplan Noord-Holland 2010 – 2015 (2010)

In dit provinciaal Waterplan is het Europese en Nationale beleid vertaald naar wat er binnen de provincie moet gebeuren om het water zo goed mogelijk te blijven beheren in de periode 2010 – 2015 en daarna. Het Provinciaal Waterplan staat niet op zichzelf. Water heeft met heel veel zaken te maken, variërend van landbouw tot recreatie en van stadsuitbreidingen tot gezond drinkwater. Daarom is het Provinciaal Waterplan afgestemd met het beleid op het gebied van natuur, recreatie, landschap, cultuurhistorie, milieu, landbouw, ruimtelijke ordening en verkeer en vervoer. In het Provinciaal Waterplan is het waterbeleid beschreven aan de hand van de thema's veiligheid, wateroverlast en watertekort, waterkwaliteit en grond- en drinkwater. Het Provinciaal Waterplan fungeert hierbij als het kader voor de uitvoering: het is de basis voor allerlei te nemen maatregelen door de Provincie, waterschappen en gemeenten gedurende de looptijd van het plan. Het is dus geen uitvoeringsprogramma. Er zal een apart uitvoeringsprogramma worden opgesteld dat jaarlijks wordt aangepast.

Waterbeheersplan 4 (Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier)

In dit plan beschrijft het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de doelstellingen voor de periode 2010-2015 voor de drie kerntaken: veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water. Het Waterbeheersplan 4 (WBP4) is door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland op 9 maart 2010 goedgekeurd.

Het WBP4 heeft de volgende kerndoelen opgenomen:

- het op orde houden van het watersysteem en dit onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren;
- de verontreiniging van het watersysteem door directe en indirecte lozingen voorkomen en/of beheersbaar houden;
- het op orde houden van de primaire waterkeringen en overige waterkeringen met een veiligheidsfunctie en deze onder dagelijkse omstandigheden doelmatig beheren;
- het in stand houden en ontwikkelen van een calamiteitenorganisatie die onder bijzondere omstandigheden onmiddellijk operationeel is en die beschikt over actuele calamiteiten bestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwantiteit.

Als één van de uitvloeisels van dit beleid is het hoogheemraadschap momenteel bezig met een dijkversterkingproject in het plangebied van deze beheersverordening. De uitvoering loopt van 2016-2021 waarvoor een apart planologisch traject gaat lopen.

Beoordeling en Conclusie: binnen de bestemming agrarisch mogen (zowel zelfstandig als t.o.v. agrarisch als ten dienste van het agrarisch gebruik) slootjes en andere voorzieningen voor de waterhuishouding aanwezig zijn en worden aangelegd. De benodigde werkzaamheden aan de dijk in het besluitgebied zijn uitgezonderd van het omgevings(aanleg)vergunningstelsel voor werken, geen bouwwerk zijnde en werkzaamheden. De beheersverordening heeft als uitgangspunt het behoud van de huidige dijk.

Watercompensatie Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

Inzake de watercompensatie is in het Waterbeheersplan 4 van het Hoogheemraadschap vastgesteld dat bij de watertoets het Hoogheemraadschap adviseert over maatregelen die nodig zijn om het watersysteem op orde te houden. Hierbij is het uitgangspunt dat toename van verhard oppervlak en gedempte watergangen worden gecompenseerd. Als peildatum voor nieuwe verhardingen wordt 1 november 2003 gehanteerd (datum invoering watertoets).

Voorts heeft het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, ten aanzien van watercompensatie, in de Keur 2009 het volgende artikel opgenomen:

Artikel 4.2 Verbod versnelde afvoer door verhard oppervlak

Het is zonder vergunning van het dagelijks bestuur verboden neerslag versneld tot afvoer te laten komen:

door bebouwing of verharding van 800 m² of meer onverharde grond;

- a door realisatie van verscheidene min of meer aaneengesloten bouwplannen met een gezamenlijke oppervlakte van 800 m² of meer;
- b door aanleg van nieuw verhard oppervlak dat meer dan 10% van het oppervlak van het desbetreffende peilvak beslaat;
- c door uitbreiding van het verhard oppervlak met minder dan 800 m², indien het desbetreffende watersysteem de toename van de piekafvoer niet kan verwerken.

Artikel 4.2 Keur 2009 HHNK

Gemeentelijk beleid - Waterplan Edam-Volendam

Het waterplan Edam - Volendam is gezamenlijk door de gemeente Edam - Volendam en de rechtsvoorganger van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (Waterschap De Waterlanden) opgesteld. In december 2002 is het plan bestuurlijk vastgesteld en met een samenwerkingsovereenkomst bekrachtigd. Sindsdien zijn beide partijen bezig met de uitvoering van het plan.

Het doel van het plan is te komen tot of het scheppen van randvoorwaarden voor een aantrekkelijk, veilig en gezond watersysteem. Thema's in het plan zijn dan ook veiligheid, waterkwantiteit en waterkwaliteit, duurzaamheid, beleving, recreatie, migratie, etc. Deze thema's zijn uitgewerkt in uitvoeringsprogramma's met maatregelen en afspraken die binnen een afgesproken periode uitgevoerd moeten worden. Door gezamenlijk afspraken te maken komen deze thema's het best tot hun recht. Belangrijk neven-doel is de doelstelling zoveel mogelijk te bereiken tegen de laagst maatschappelijke kosten.

Wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishouding

Er komen in het plangebied een primaire waterkering (Markermeerdijk en/ of (buiten) beschermingszones) , een primaire watergang (Purmerringvaart) en een regionale waterkering (Purmerringdijk) voor. Verder ligt er net in het plangebied een persleiding van het HHNK. Dit tracé loopt westelijk van het plangebied. De beheersverordening is conserverend van aard. Dat wil zeggen dat de bestaande situatie, waaronder het aanwezige water (alsmede aanwezige slootjes) in het plangebied, wordt bestemd. Binnen de bestemming Agrarisch is daartoe bepaald dat water en voorzieningen voor de waterhuishouding (al dan niet ten dienste van de uitoefening van een agrarisch bedrijf), zijn toegestaan. Verder vinden er geen verhardingen of dempingen plaats, zodat het infiltrerend vermogen van het gebied in stand blijft.

4.3.2 Natuur

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998, Ecologische Hoofdstructuur (*gebiedsbescherming*), de Flora- en faunawet (*soortenbescherming*) en eventuele andere betrokken natuurregeling.

Gebiedsbescherming

Beschermde natuurmonumenten

In de directe nabijheid van het plangebied liggen geen beschermde natuurmonumenten. Wel verdient het heitje van Katham dit predikaat aangezien dit strookje land een van de oudste veenheides van Nederland is. Het ontstond door verlanding van de sloot en werd opgebouwd door veenmossen. Dit proces van hoogveenvorming gaat nog altijd door. In deze altijd vochtige en zure bodem groeien typische hoogveensoorten: vier soorten hei, inclusief lavendelheide en varens. Deze combinatie van heideplanten komt nergens anders in Noord-Holland voor. Sowieso zijn veenheiden heel zeldzaam in ons land. Waar de bodem wat steviger is, aan de kant van de weg, ligt een blauwgraslandje met soorten als tormentil, tandjesgras en moerasviooltje. Een bijzonder landschapje met aan het eind een echte Hollandse molen.

Ecologische Hoofdstructuur

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag. Delen van het buitengebied Edam-Volendam vallen onder de Ecologische Hoofdstructuur. Verder valt het deel van het Markermeer dat aangewezen is als Natura 2000-gebied ook binnen de grenzen van de EHS. Verwezen wordt naar de volgende afbeelding. De beheersverordening maakt evenwel geen ontwikkelingen mogelijk die realisatie/voortbestaan van het gedeelte dat als EHS is aangewezen, belemmert.

Weidevogels

Weidevogels zijn karakteristiek voor Noord-Holland. Ze gedijen goed in het open (veen)weidelandschap. Hedendaags gaat het minder goed met de weidevogels doordat het traditionele landschap en de manier waarop dat wordt beheerd verdwijnen. De belangrijkste oorzaken zijn intensivering van het graslandgebruik, de hiermee gepaard gaande diepere ontwatering en terreinverlies, verstedelijking en verstoring. De provincie vindt zowel de weidevogels als het karakteristieke cultuurlandschap waarin zij verblijven belangrijk. Daarom beschermt zij deze landschappen tegen inbreuken op de openheid.

Tot de weidevogels worden gerekend Scholekster, Kievit, Tureluur, Grutto, Watersnip en Kemphaan, en vaak ook de eendensoorten Slobeend en Zomertaling omdat deze in hetzelfde biotoop voorkomen. Een deel van het buitengebied van de gemeente Edam-Volendam kan dus worden aangemerkt als geschikt leefgebied voor weidevogels. Dit geldt ook voor onderhavig plangebied.

De agrarische gronden in de beheersverordening zijn met name voor wat betreft een deel van de Lange Weeren aangewezen als weidevogelleefgebied. De droogmakerij De Purmer is niet als zodanig aangewezen door de provincie Noord-Holland. Bij grootschalige ontwikkelingen, waardoor de functionaliteit als weidevogelleefgebied afneemt, dient compensatie plaats te vinden (indien dit niet kan door fysiek nieuw weidevogelleefgebied te creëren, vindt financiële compensatie plaats). Voor kleinschalige activiteiten in weidevogelleefgebied geldt het “ja, mits” beleid. Via het beleid is compensatie niet noodzakelijk, mits goed ingepast wordt en eventueel schade wordt geminimaliseerd.

Voor grootschalige ruimtelijke ingrepen in weidevogelgebieden geldt het “nee-tenzij” principe. Voor gebieden uit de structuurvisie en de PVRs geldt voor de weidevogelgebieden dat grootschalige uitbreiding van stedelijke of niet-stedelijke functies en grootschalige nieuwe stedelijke of niet-stedelijke functies niet zijn toegestaan (nee,) tenzij:

1. het gebiedsgerichte beleid dat ter plaatse geldt een uitzondering mogelijk maakt en;
2. een verandering van de begrenzing via een streekplanherziening mogelijk is gemaakt.

Aangezien in deze beheersverordening de diverse aanlegactiviteiten, zoals het scheuren van grasland vergunningsplichtig zijn, beschermt deze beheersverordening de functie van het gebied als weidevogelleefgebied.

Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Relevante beschermde soorten in plangebied

De weidegronden en de natte overgangen worden gebruikt als leefgebied voor weidevogels als Tureluur, Kieviet, Grutto, Scholekster en Gele kwikstaart. Deze soorten zijn afhankelijk van hoge grondwaterstanden en natte voeten. Op de ondiepe delen in de sloot en in plassen die ontstaan op de weidegronden en akkers zijn rugstreepadden aan te treffen. Ook worden de Bittervoorn en de Kleine Modderkruiper veelal aangetroffen in plaatselijke sloten.

Grootschalige nieuwe ontwikkelingen die leefgebieden van beschermde dier- en plantsoorten op lokale dan wel regionale schaal aantasten worden binnen deze beheersverordening niet mogelijk gemaakt. Wel zijn kleinschalige ingrepen zoals het graven en dempen van sloten toegestaan middels een omgevingsvergunning. De natuurlijke waarden worden via deze omgevingsvergunning beschermd. Dit betekent dat ingrepen die kunnen leiden tot aantasting van de gebiedskwaliteiten (waaronder natuurwaarden) vooraf moeten worden getoetst.

Afhankelijk van de ingreep wordt als onderdeel van de omgevingsvergunning een toets in het kader van de Flora- en faunawet uitgevoerd. De uitkomst van deze toets is tweeledig; met de ingreep er is geen of wel sprake van overtreding van de Flora- en faunawet. Is er sprake van overtreding van de Flora- en faunawet dan worden er mitigerende maatregelen opgesteld om overtreding te voorkomen, een verklaring van geen bedenkingen aangevraagd of een ontheffingsaanvraag ingediend.

Conclusie

In het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn (significante) negatieve effecten op nabij gelegen Natura 2000-gebied op voorhand uit te sluiten. In deze beheersverordening wordt geen EHS of weidevogelleefgebied aangetast. Ook vindt geen overtreding van de Flora- en faunawet plaats.

4.3.3 Cultuurhistorie

Op 1 januari 2012 is het Rijksbeleid Modernisering Monumentenzorg ("Momo") in werking getreden. Onderdeel van dit beleid vormt de aanpassing van diverse wet- en regelgeving, zoals het Bro, Besluit Omgevingsrecht (Bor) en het Besluit archeologische monumentenzorg (Bamz). De nieuwe wet- en regelgeving is per 1 januari 2012 ingegaan. Eén van de aspecten is dat met het aspect cultuurhistorie verplicht rekening gehouden moet worden in bestemmingsplannen en/of beheersverordeningen. Eventueel aanwezige cultuurhistorische waarden (dit kunnen bijvoorbeeld kavel- of slootpatronen zijn) worden via het "aanlegvergunningstelsel" beschermd. Naast rijksmonumenten zijn er provinciale monumenten in het gebied aanwezig (het Fort Edam als onderdeel van de Stelling van Amsterdam en de primaire dijken met buitendijks gebied). Deze zijn via de Monumentenwet alsook via aparte regelingen van de provincie beschermd.

Conclusie

De beheersverordening is gelet hierop haalbaar wat betreft het aspect cultuurhistorie en houdt daarmee rekening.

5 De regeling

5.1 Inleiding

De beheersverordening omvat een verbeelding, regels en een toelichting. De verbeelding en de regels vormen het juridisch bindende deel van de beheersverordening. Beide planonderdelen kunnen niet los van elkaar worden gezien en dienen te allen tijde in onderlinge samenhang te worden toegepast. De toelichting heeft geen eigen rechtskracht, maar vormt wel een belangrijk onderdeel van het plan.

5.2 De verbeelding

Sinds de Wro in werking is getreden is het digitale bestand leidend. De verbeelding bij dit plan is te raadplegen via de website RO Online (ruimtelijkeplannen.nl) en via de gemeentelijke website. Per locatie worden via deze digitale verbeelding alle relevante aspecten op eenvoudige wijze ontsloten. De analoge verbeelding, die te raadplegen is op het gemeentehuis, bestaat uit een kaartblad met een bijbehorende legenda. De verbeelding is in dit geval vormgegeven als een “besluitgebied”. Voor de gronden gelegen binnen dit gebied gelden de bij de verordening opgenomen regels.

5.3 De regels

De planregels zijn verdeeld over 4 hoofdstukken:

1. Inleidende regels.

In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de planregels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de planregels te waarborgen. Ook is bepaald de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de planregels (artikel 2).

2. Verordeningsregels

In het tweede hoofdstuk zijn de regels voor de gronden in het plangebied opgenomen. Geregeld is allereerst dat het bestaande gebruik en de bestaande bebouwing zijn toegestaan. Het gaat om legale bebouwing en gebruik. Daarna worden het bestemmingsplan “Landelijk Gebied I”, het bestemmingsplan “Landelijk Gebied I, 1^e herziening” en het bestemmingsplan “Buitengebied Edam-Volendam (1995)” van toepassing verklaard. Omgevingsvergunningaanvragen die passen binnen deze bestemmingsplannen zullen dus worden gehonoreerd (mits aan alle andere relevante wet- en regelgeving, zoals de Natuurbeschermingswet en de Flora- en faunawet wordt voldaan). Tot slot is het omgevingsvergunningstelsel voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, en voor werkzaamheden, zoals al opgenomen in het voorbereidingsbesluit d.d. 28 augustus 2014, hierin weer opgenomen. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere artikelen relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moeten worden.

3. Algemene regels.

In dit hoofdstuk zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Het gaat om een antidubbelregel, algemene gebruiksregels en algemene afwijkingsregels.

4. Overgangs- en slotregels. In het laatste hoofdstuk zijn respectievelijk overgangsregels en een slotregel opgenomen. Hoewel deze hierin wezen ook algemene regels betreffen, zijn deze vanwege hun meer bijzondere karakter in een apart hoofdstuk opgenomen.

6 Maatschappelijke en financiële uitvoerbaarheid

6.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De wet schrijft geen procedure voor ten aanzien van vaststelling van de beheersverordening. De gemeente kiest er voor inspraak te voeren. De resultaten daarvan worden vermeld in de “Reactienota beheersverordening Buitengebied Edam-Volendam”. Vooroverleg met overlegpartners is wettelijk niet verplicht en wordt, mede gezien het neutrale karakter van de beheersverordening (er verandert weinig tot niets-slechts het bestaande gebruik en bebouwing wordt vastgelegd en de bestaande bestemmingsplannen worden van toepassing verklaard) ook niet gevoerd.

6.2 Financiële uitvoerbaarheid

Een exploitatieplan kan worden vastgesteld bij vier verschillende soorten ruimtelijke besluiten. De Wro benoemt het bestemmingsplan, het wijzigingsplan en de omgevingsvergunning waarbij van het bestemmingsplan of de beheersverordening worden afgeweken als mogelijke ruimtelijke besluiten waarbij een exploitatieplan kan worden vastgesteld (artikel 6.12, lid 2 Wro).

Daarnaast kan evenwel in de situatie dat er geen wettelijke noodzaak bestaat om een exploitatieplan vast te stellen, het exploitatieplan toch van mogelijk nut zijn om de gemeente in geval van calamiteiten meer garanties te bieden.

Op grond van de Wro kan de gemeenteraad een exploitatieplan vaststellen voor gronden waarop een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bouwplan is voorgenomen. Onder een bouwplan wordt in dit kader het volgende verstaan:

1. de bouw van een of meer woningen;
2. de bouw van een of meer andere hoofdgebouwen;
3. de uitbreiding van een gebouw met ten minste 1000 m² of met een of meer woningen;
4. de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor woondoeleinden, mits ten minste 10 woningen worden gerealiseerd;
5. de verbouwing van een of meer aaneengesloten gebouwen die voor andere doeleinden in gebruik of ingericht waren, voor detailhandel, dienstverlening, kantoor of horecadoeleinden, mits de cumulatieve oppervlakte van de nieuwe functies ten minste 1000 m² bedraagt;
6. de bouw van kassen met een oppervlakte van ten minste 1000 m².

Het is echter geen noodzaak dat bij elk ruimtelijk besluit een exploitatieplan wordt vastgesteld. De Wro biedt hiervoor een aantal vereisten en vrijheden aan.

De gemeenteraad kan besluiten om geen exploitatieplan vast te stellen als:

1. het verhaal van kosten van de grondexploitatie over de in het plan begrepen gronden anderszins verzekerd is;
2. het bepalen van een tijdvak of fasering als bedoeld niet noodzakelijk is, en
3. het stellen van eisen, regels, of een uitwerking van regels niet noodzakelijk is.

Omdat de beheersverordening eigenlijk de bestaande (feitelijke en/of juridische) situatie vastlegt en er dus geen sprake is van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen die niet ook al mogelijk waren volgens de geldende bestemmingsplannen, is er geen noodzaak tot opstellen van een exploitatieplan. Er worden met deze beheersverordening geen ontwikkelingen toegestaan waarvan de economische uitvoerbaarheid ter discussie zou kunnen staan. Eventuele gemeentelijke kosten als gevolg van bouwplannen worden via de legesverordening verhaald. Van het stellen van nadere eisen, regels, e.d. is in dit plan geen sprake. Ook het aspect uitwerking of fasering is in dit plan niet aan de orde. Het opstellen van een exploitatieplan wordt dan ook om deze reden niet noodzakelijk geacht en is achterwege gelaten. Aan deze beheersverordening zijn alleen plankosten verbonden welke worden gedekt door de betreffende begrotingspost. Het plan is derhalve economisch uitvoerbaar.